

Mersin Tarım ve Gıda İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi STRATEJİK PLANI

2023 - 2026

Hazırlayanlar:

Mustafa Murat HOCAGİL

Sinan KÖSE

Hikmet ORBUK

KISALTMALAR VE TANIMLAR

Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Genel Müdürlük: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü

Kanun: 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu

Bölge: Teknoloji Geliştirme Bölgesi

BTYPK: Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresuli Başkanlığı

KOBİ: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme Yönetmeliğe göre; KOBİ'ler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır. (<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=20059617&MevzuatTur=3&MevzuatTertip=5>):

- **Mikro işletme:** On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri üçmilyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler

- **Küçük işletme:** Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri yirmibeşmilyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler

- **Orta büyüklükteki işletme:** İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri yüzyirmibeşmilyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler

- **Büyük işletme:** İkiyüzelli kişiden fazla yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri yüzyirmibeş milyon Türk Lirasını aşan işletmeler

Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB): Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da Ar-Ge merkez veya enstitüsünün imkanlarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda bulundukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da Ar-Ge merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği site veya bu özelliklere sahip teknopark

Teknopark: TGB'lerdeki kuluçka ve varsa ön kuluçka dışında kalan, üç yaşından daha büyük firmaların yer aldığı alan(lar)

Bölge Alanı: Arazi üzerinde, koordinat değerleriyle sınırları belirlenmiş Bölgenin müstakil her bir alanı

Yönetici Şirket: Kanuna uygun ve anonim şirket olarak kurulan, Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu şirket

Destek: Bölgeler için gerekli altyapı, idare binası ve kuluçka merkezi inşası ile Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini desteklemeye yönelik yönetici şirketçe yürütülen veya yürütülecek kuluçka programları, teknoloji transfer ofisi hizmetleri ve teknoloji işbirliği programları ile ilgili giderlerden yönetici şirketçe karşılanamayan kısmı için Bakanlık bütçesine konulan ödenek

Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge): Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yazılım dahil yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalar

Teknoloji Transfer Ofisi (TTO): Teknoloji geliştiricisi Ar-Ge kurum ve kuruluşları ile teknoloji kullanıcısı sanayi şirketleri veya diğer teknoloji ya da Ar-Ge kurum ve kuruluşları arasında bilgilendirme, koordinasyon, araştırmayı yönlendirme, yeni Ar-Ge şirketlerinin oluşturulmasını teşvik etme, işbirliği geliştirme, fikri mülkiyet haklarının korunması, pazarlanması, satılması, fikri mülkiyetin satışından elde edilen gelirlerin yönetilmesi konularında faaliyet gösteren yapı

Ön Kuluçka: İş fikri ya da hayata geçirmek istediği bir projesi olan henüz şirketleşmemiş tekil veya birkaç kişiden oluşan girişimci grubuna, fikirlerinin ya da projelerinin geliştirilmesi maksadıyla danışmanlık, mentorluk ve proje fikri doğrulamaya yönelik hizmet süreçlerini içeren yapılarışbirliği Ağları: Aynı veya farklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaların kendi aralarında; firmaların üniversitelerle ve/veya araştırma enstitüleriyle Ar-Ge ve inovasyonu ilgilendiren alanlarda işbirliği yapmaları için oluşturulan resmi olmayan ağlar

Ar-Ge Odaklı Kümelenmeler: Aynı veya birbirleriyle ilişkili sektörlerde faaliyet gösteren firmalar ve kurumların (üniversiteler, araştırma enstitüleri, finansman kuruluşları, vb.) Ar-Ge ve inovasyon alanında oluşturduğu resmi işbirliği yapıları

Kuluçka Firması: Özellikle genç ve yeni işletmeleri geliştirmek amacıyla; girişimci firmalara ofis hizmetleri, ekipman desteği, yönetim desteği, mali kaynaklara erişim, kritik iş ve teknik destek hizmetlerinin bir çatı altında tek elden sağlandığı yapılarda faaliyet gösteren proje sahibi genç girişimciler ya da yeni işletmeler

Start-up Firması: Faaliyetine ilk defa TGB'de başlayan ve 3 yaşından küçük firmalar

Spin-off Firması: Akademisyenlerce, üniversite öğrencileri tarafından veya mevcut bir firma tarafından kurulan yeni firmalar

Akademik spin-off: Hem öğretim üyeleri hem de lisans/lisansüstü öğrencileri tarafından kurulan firmalar

Ar-Ge Personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı, yazılımcı ve teknisyen

Destek Personeli: Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personel

Yazılımcı Personel: Yazılım olarak tanımlanan süreçte çalışıp program geliştiren, üreten, alanında yeterli deneyime veya eğitime sahip nitelikli personel

Anahtar Personel: Yönetici Şirkette tam zamanlı olarak çalışan ve TGB'nin stratejik fonksiyonlarından sorumlu personel (Ör: genel müdür yardımcısı, birim yöneticileri, vb.)

Girişimci: Bölgedeki hizmet ve imkânlardan yararlanmak isteyen veya yararlanmakta olan gerçek ve tüzel kişiler

Dörtlü Sarmal: Bir ilde/bölgede, inovasyon ekosisteminin gelişmesi ve güçlenmesini sağlamaktan sorumlu dört ana aktör olan kamu kurumları, özel sektör firmaları, üniversiteler/araştırma merkezleri ve sivil toplum kuruluşları arasındaki dinamik etkileşim, ilişki ve işbirliği sistemi

Yerel/ Bölgesel Ar-Ge ve İnovasyon Ekosistemi: TGB'nin bulunduğu ildeki/ bölgedeki firmaların ve girişimcilerin Ar-Ge ve inovasyon potansiyellerini ve performanslarını etkileyen faktörlerden, kurumlardan ve bunların etkileşimlerinden oluşan dinamik yapı

PESTEL Analizi: TGB'yi ilgilendiren politik, ekonomik, sosyal, teknolojik, çevresel ve hukuksal dış faktörlerin ele alındığı stratejik yönelimleri belirleyebilmek için kullanılan mevcut durum analiz yöntemi

GZFT Analizi: TGB'nin kendisinden kaynaklanan (iç kaynaklı) zayıf ve güçlü yanları ile dış kaynaklı tehdit ve fırsatların ele alındığı stratejik yönelimleri belirleyebilmek için kullanılan mevcut durum analiz yöntemi

1. MEVCUT DURUM ANALİZİ

1.1 Ulusal Ar-Ge ve İnovasyon Politikalarının ve Küresel Eğilimlerin TGB Üzerindeki Etkisi

Ulusal Ar-Ge ve İnovasyon Politikaları ve Mersin Agropark Üzerindeki Etkisi

On ikinci kalkınma planının yeşil ve dijital dönüşüm başlığında; Küresel ekonomide yeni denge arayışları, bilgi iletişim teknolojileri başta olmak üzere teknolojik gelişmelerin hız kazanması, üretim merkezleri ve tedarik zincirinde alternatif oluşumlar, enerji ve gıda başta olmak üzere artan emtia fiyatları kaynaklı enflasyonist baskı ve arz güvenliği sorunları, iklim değişikliği, yeni iş yapma biçimleri ve çalışma modelleri, üretim ve tüketim kalıplarında yaşanan değişim gibi gelişmeler yeni risk ve fırsatları beraberinde getirmektedir. Mevcut küresel eğilimler dikkate alındığında, üretim süreçlerinde daha rekabetçi ve yüksek katma değer oluşturmaya yönelik dijitalleşme ve yeşil dönüşüm odaklı politikalar önem arz etmektedir. Türkiye'nin değişen rekabet koşullarına uyum sağlaması dijitalleşme ve yeşil dönüşüm odağında, nitelikli insan kaynağının, katma değerli üretim ve ihracat kapasitesinin artırılmasını gerektirmektedir. Bu başlık altında yer alan öncelikli gelişme alanlardan gıda ve tarım amacı belirlenmiş olup;

Üretimin ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarını bütüncül olarak ele alan, teknoloji kullanım düzeyi ve verimliliği yüksek, örgütlü, rekabetçi, arz-talep dengesi çerçevesinde planlı üretim yapılan, doğal kaynakları etkin ve sürdürülebilir kullanan, toplumun yeterli ve dengeli beslenmesini sağlayan bir tarım sektörünün oluşturulması temel amaçtır.

Bu kapsamda belirlenen politika hedefleri;

Tarım istatistikleri uluslararası standartlara uygun olarak geliştirilecek, tarım bilgi sistemleri tarımsal üretimin tüm süreçlerinin sağlıklı şekilde kayıt altına alınması ve izlenmesini temin edecek şekilde etkin işler hale getirilecektir. Tarımsal Üretici Kayıt Sistemi diğer kayıt sistemleriyle entegre edilerek iyileştirilecek ve tarım sayımıyla kapsamlı tarım envanteri oluşturulacaktır, tarım istatistiklerinin ve bilgi sistemlerinin iyileştirilmesi amacıyla fizibilite raporları hazırlanacaktır. Tarım istatistiklerinin derlenmesi, işlenmesi, analizi ve kontrolünün etkin bir şekilde yapılması amacıyla düzenlemeler yapılacaktır. Kayıt ve bilgi sistemleri erken uyarı, piyasa kontrolleri, üretim planlaması ve stok yönetimini sağlayacak şekilde bütüncül bir yaklaşımla tasarlanacak, yazılım ve donanım altyapısı iyileştirilecektir, ürün ve tarım parseli bazında asgari ve azami üretim alanları belirlenecek, çiftçi başvurularının, üretim izinlerinin ve ekim kontrolünün çerçevesi ortaya konulacaktır. Dijitalleşme, yapay zekâ ve veriye dayalı iş modelleriyle akıllı tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır, tarım işletmeleri ve üretici örgütlerinin akıllı tarım uygulamaları konusundaki beşeri ve teknik altyapılarının geliştirilmesi desteklenecektir. Akıllı tarım uygulamalarına yönelik yazılım ve ekipmanın yerli üretimi desteklenecektir, tarım arazilerinin korunması, sürdürülebilir kullanımı ve etkin yönetimi sağlanacaktır. Tarımsal arazi kullanım planlarının hazırlanması tamamlanacaktır.

Tarım arazisi piyasalarının geliştirilmesi ve tarım arazilerinin etkin kullanılmasının sağlanması amacıyla arazi bankacılığı sisteminin kurulmasına yönelik düzenleme yapılacaktır. Tarım arazilerinin kullanımı etkin şekilde izlenecek, kullanılmayan araziler üretime kazandırılacaktır. Tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı kullanımına yönelik denetimler artırılabilecektir. Arazi toplulaştırma çalışmalarına sulama yatırımlarıyla entegre bir şekilde devam edilecektir, tarım arazilerinde toprağın organik madde içeriğinin artırılması ile toprak erozyonu ve kirliliğinin önlenmesine yönelik uygulamalar desteklenecektir. Bitkisel üretimde planlı üretime geçilecek, nitelikli genetik materyal kullanılarak verimin yükseltilmesi ve başta nüfusu yüksek büyükşehirlerde olmak üzere örtü altı yetiştiriciliğinin geliştirilmesi yoluyla üretim artırılabilecektir. Bitkisel ürünlerin arz talep dengesi, tarım arazilerinin kabiliyet sınıflarına uygun kullanımı ve stratejik ürünlerin üretiminde kendine yeterliliğin sağlanması amacıyla üretim planlaması yapılacaktır. Sertifikalı tohumluk üretim ve kullanımının desteklenmesine devam edilecektir. Ürün kayıplarının ve lojistik maliyetlerin azaltılarak tüketicilerin tarım ürünlerine uygun fiyatla ulaşabilmelerini temin etmek üzere önemli tüketim merkezi kentlerin çeperlerinde kent tarımının geliştirilmesine özel önem verilecektir.

Örtü altı yetiştiriciliğine yönelik mevcut seraların modernize edilmesine ve modern seraların kurulmasına yatırım ve işletme finansman desteği sağlanacak, jeotermal sera organize tarım bölgesi sayısı artırılabilecektir.

Yurt içinde geliştirilen çeşitler kullanılmak suretiyle endüstriyel amaçlı kenevir üretimi artırılabilecektir.

Hayvansal üretimde verim ve kalite yükseltilecek, en önemli hayvansal üretim girdisi olan yem maliyetlerinin azaltılmasına yönelik mera ıslah çalışmalarına hız verilecek, ürün ve pazar çeşitliliği artırılabilecektir. Anaç hayvan sayısı artırılarak kırmızı et üretimindeki küçükbaş payının yükseltilmesi amacıyla küçükbaş hayvan yetiştiriciliği desteklenecektir. Süt fiyatlarının, büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin maliyet ve gelirlerinin yanı sıra et ve süt üretim dengesi gözetilerek istikrarlı seyretmesi

sağlanacaktır, mera ıslah çalışmaları otlatmaya yardımcı yapıların da kurulmasını içerecek şekilde bütüncül bir yaklaşımla sürdürülecek, yönetim (amenajman) planlarının etkin uygulanması sağlanacaktır. Demografik dönüşümler ve kırsaldan göç neticesinde yeterince istifade edilmeyen meraların, orta ve büyük ölçekli besi ve süt sığırcılığı faaliyeti yürüten işletmelere münhasıran yem bitkileri üretimi amacıyla kiralama ve benzeri yöntemlerle kullanımını sağlamaya yönelik düzenlemeler yapılacaktır. Kanatlı hayvan ürünleri ihracatında ürün ve pazar çeşitliliği, arıcılıkta ürün çeşitliliği ve üretim artırılacaktır. İpekböceği yetiştiriciliğinde ürün kalitesinin ve üretimin artırılması amacıyla yaş koza, ipekböceği tohumu ve modern tesis kurulumunun desteklenmesine devam edilecektir.

Su ürünleri üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla denetimler etkinleştirilecek, yetiştiricilik üretiminde doğal kaynaklar ve biyoçeşitlilik korunarak yapılacak yeni yatırımlar ile üretim ve ihracat artırılacaktır. Su ürünleri kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve yasadışı avcılığın önlenmesi ile istilacı ve yabancı türlerin yayılımının önlenmesine yönelik kontrol, denetim ve izleme faaliyetleri etkin şekilde yürütülecektir. Ürün çeşitliliği ve markalaşma ile uluslararası rekabetçiliğin artırılması sağlanarak ihracat gelirleri artırılacaktır. Küçük ölçekli balıkçılık işletmeleri, ekonomik sürdürülebilirliklerinin sağlanması ve çevreye olan olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla desteklenecektir. Yeni su ürünleri yetiştiricilik bölgeleri planlanacak, yetiştiricilik tesislerinin kapasite kullanım oranları ve üretim verimliliği yükseltilecektir.

Gıda güvenilirliğini teminen altyapının iyileştirilmesine yönelik yatırımlar sürdürülecek, gıda denetimi, bitki ve hayvan hastalık ve zararlılarıyla mücadele hizmetleri etkinleştirilecektir. İşletme Odaklı Koruyucu Veteriner Hekimlik Sistemiyle insan ve hayvan sağlığına yönelik tek sağlık politikası hayata geçirilecektir. Ülkemizde piyasaya arz edilen veteriner tıbbi ürünlerin tüm test ve analizlerini yapacak olan Veteriner Tıbbi Ürün Kontrol Merkezi kurulacaktır. Veteriner aşıları ve teşhis kiti üretimi amacıyla güçlü Ar-Ge altyapısına ve aşı suş bankasına sahip bir aşı üretim merkezi kurulacaktır. Veteriner aşılarının sevkine yönelik, üretimden uygulamaya kadar tüm aşamalarda soğuk zincirin tesis edilmesi amacıyla lojistik altyapı iyileştirilecektir. Bitkisel üretimde bilinçsiz zirai ilaç kullanımına yönelik denetim ve eğitimler artırılacak, kimyasal uygulamalara alternatif biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemleri desteklenerek yaygınlaştırılacaktır. Gıda kontrol hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla yapılacak ihtiyaç analizi kapsamında laboratuvar altyapısı güçlendirilecektir. Gıda güvenliğini teminen israfın önlenmesi, etkin stok yönetimi ile pazarlamaya yönelik altyapı ve uygulamaların geliştirilmesi sağlanacaktır. Tarım ürünleri soğuk zincir lojistik altyapısının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir. Tarım ve sanayi etkileşiminin güçlendirilmesi amacıyla sözleşmeli üretim desteklenerek yaygınlaştırılacaktır. Gıda kayıp ve israfının önlenmesine yönelik farkındalık artırma çalışmaları yapılacaktır. Yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerin tanıtımına yönelik faaliyetler artırılacaktır.

Tarımsal amaçlı üretici örgütlerinin beşeri ve kurumsal yapıları güçlendirilerek üretimden pazarlamaya kadar tüm süreçlerde etkin rol alabilmeleri sağlanacaktır. Üretici örgütlerinin etkinleştirilmesi amacıyla profesyonel yönetici ve tarımsal yayım konusunda uzman personel istihdamı desteklenecek, organizasyon altyapıları geliştirilecektir. Üretici birliklerinin ticari faaliyette bulunabilmelerinin kolaylaştırılması amacıyla düzenlemeler yapılacaktır, tarımsal amaçlı kooperatif ve üretici birliklerinin fiziki altyapılarının iyileştirilmesi desteklenecektir.

Çevrenin korunması ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında tarım sektöründe sera gazı salımının azaltılması için çevre dostu tarımsal uygulamalar desteklenerek yaygınlaştırılacaktır. Kimyasal gübrelerin yapılacak toprak analiz sonuçlarına göre kullanımı, organik ve organomineral gübre üretimi ve kullanımının artırılması sağlanacaktır. Nadas alanlarının daraltılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecek, baklagillerin içinde yer aldığı münavebe uygulamaları teşvik edilecektir. Pestisit ve antimikrobiyallere alternatif ürünlerin geliştirilmesi ve kullanımı desteklenecektir. Ürün güvenilirliğini artırmak ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına katkı sağlamak amacıyla iyi tarım uygulamaları ve organik tarım desteklenecektir. Doğrudan ekim ve azaltılmış toprak işleme metotlarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Hayvancılık kaynaklı metan emisyonlarının azaltılması amacıyla hayvan ıslah çalışmalarının yanında metan üretimini baskılayıcı alternatif yem kaynaklarının tespiti ve yem rasyonlarına uygun katkı maddelerinin ilavesi konularında Ar-Ge çalışmaları yapılacaktır. Hayvansal atıkların uygun koşullarda depolanması ve biyogaz tesislerinde işlenmesini sağlamak amacıyla altyapı desteklenerek geliştirilecektir.

Tarımsal araştırmalar ile eğitim ve yayım çalışmalarında kurumlar arası koordinasyon sağlanarak etkinlik artırılacak, tarımsal Ar-Ge ve yayımın bağı güçlendirilecektir. Tarımsal araştırma projelerinin seçilmesi ve sonuçlandırılmasında mevcut kurulların üye sayıları ilgili kesimlerin yeterli sayıda ve dengeli temsilini temin edecek şekilde genişletilecektir. Kamu, üniversite ve özel sektör işbirliği çerçevesinde hayvan ve bitki ıslahı, hassas tarım, biyoteknoloji, biyoçeşitliliğin korunması ile iklim dostu ürün ve uygulamaların geliştirilmesi alanları öncelikli olmak üzere yürütülen Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir. Tarımsal Ar-Ge

alışmalarında nitelikli personelin çalışmasının teşvik edilmesi amacıyla araştırmacıların performans kriterlerine göre desteklenmesine yönelik düzenleme yapılacaktır. Ar-Ge sonuçlarının uygulamaya yansıtılması için yayımı yapılacak, araştırma personelinin katılımı ile eğitim ve yayım programlarının nitelikleri artırılacak, Ar-Ge ile eğitim ve yayımdan sorumlu kurumlar arasında işbirliği sağlanacaktır.

Gıda güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik başta tarımda girdi kullanımı, bitki ve hayvan sağlığı, örgütlenme, pazarlama ve sulama konularında olmak üzere eğitim ve yayım faaliyetleri sosyal medya dâhil bilgi ve iletişim teknolojilerinden etkin bir şekilde faydalanılarak artırılacaktır.

Çiftçilerin risklerden korunması ve gelirlerinin garanti altına alınmasına yönelik uygulamaların kapsamı genişletilerek etkinleştirilecektir. Tarım sigortacılığında ürün ve risk bazında kapsamın genişletilmesine devam edilerek, gelir koruma sigortası ülke genelinde yaygınlaştırılacaktır.

SKA'lar, BM Küresel Orman Hedefleri ve Rio Sözleşmeleri dâhil ilgili uluslararası sözleşmeler ve ulusal taahhütlerimiz dikkate alınarak ormanlarımız sürdürülebilir orman yönetimi kriter ve göstergelerine uygun şekilde yönetilecek ve orman alanları artırılacaktır. İklım değişikliğine dayanıklı ormanlar kurulacak ve ormanların yutak alan fonksiyonlarını artıracak şekilde yönetim planları geliştirilecektir. Ormanların afetler, kuraklık ve lleşmeyle mücadele edilmesi, biyoçeşitliliğin ve su kaynaklarının korunması, ekosistem hizmetlerinin geliştirilmesi ve arazi tahribatının dengelenmesi konuları ile sağlık, gıda, turizm ve enerji sektörlerine katkısı artırılacaktır. Toprağın korunması ve erozyonla mücadele için yukarı havzalarda heyelan, sel ve çiğ kontrol projeleri yürütülecektir. Orman rnlerinin döngüsel ekonomi çerçevesinde mümkün olan en uzun süreli kullanımı teşvik edilecek, tekrar kullanımı ve geri dönüşümü artırılacaktır, ormancılıkla ilgili gönüllü karbon piyasası ve yeşil sertifikasyon uygulamaları geliştirilecektir. Ülkemiz firmalarının ormancılık sektöründe uluslararası alanda faaliyet göstermesi desteklenecektir, ormancılık istatistiklerinin uluslararası standartlara uyumu sağlanacaktır. Orman kaynaklı ürün ve hizmetler sürdürülebilir orman yönetimi ilkeleri çerçevesinde ihracat odaklı çeşitlendirilecek, sektörün ekonomideki payı artırılacaktır, orman varlığının yoğun olduğu bölgelerde orman ürünleri ihtisas OSB'leri kurulacak, sektörde kümelenme sağlanacaktır. Sertifika uygulamaları yaygınlaştırılarak orman ürünlerinin ticareti kolaylaştırılacaktır. Konut ve iş yerlerinde ağşap kullanımı yaygınlaştırılacaktır. Genetiği iyileştirilmiş ve hızlı gelişen türler kullanılarak özel sektör tarafından yapılan endüstriyel ağaçlandırma uygulamaları desteklenecektir. Toplumsal refahın artırılması ve orman köylerinden gn önlenmesi amacıyla orman köylüleri yerinde istihdam edilecek ve kalkındırılacaktır. Orman rnlerinde başta girdi maliyetlerine yönelik olmak üzere gerekli düzenlemeler yapılarak fiyat istikrarı sağlanacaktır. Orman rnlerinin daha fazla istihdam ve katma değer sağlayan sektörlerde kullanımı artırılacaktır. Orman ekosistem hizmetlerine erişim kolaylaştırılarak çevreye duyarlı bir yaklaşımla ekolojik turizm alanları artırılacaktır. Orman yangınlarını önleyici tedbirler artırılacak, yangınlara müdahale kapasitesi güçlendirilecektir, orman yangınları ile etkin mücadele, biyoçeşitliliğin geliştirilmesi ve karbon depolamanın sağlanması için başta gen meşcereler olmak üzere tüm bakım müdahalelerine öncelik verilecektir. Yangınlarla mücadele kapasitesini artırmak amacıyla yerli imknlarla üretilen yangın söndürme helikopterleri kullanılacaktır. Orman alanları ile yerleşim yerleri ve tarım alanları arasında yangına dirençli türler kullanılarak tampon bölgeler oluşturulacaktır.

Sulama alanlarının genişletilmesine yönelik yatırımlar nceliklendirilecek ve finansman imknları yeni modellerle artırılacaktır, kamu sulama yatırımları, mevcut proje stokunun sürdürülebilirliği, ilerleme yüzdesi, depolama tesisi durumu, cazibeli sulama sistemine sahip olması, emsal sulama oranları yüksekliliği, ekonomiye en kısa sürede kazandırılabilme imknı ve diğer projeler ile eř zamanlı yürütülme gerekliliği kriterleri dikkate alınarak önceliklendirilecektir. Sulama yatırımlarının finansmanında özel sektör katılımını teşvik eden yeni i ve dış finansman modelleri geliştirilecektir. Mevcut sulama sistemlerinin rehabilitasyonuna devam edilecek, suyun kalite ve miktar olarak korunması ve etkin kullanımının sağlanmasına yönelik uygulamalara öncelik verilecektir, sulama sistemlerinin rehabilitasyonu ve modernizasyonuna yönelik yatırımlarda sulama oranı, sulanmama sebepleri, projeli durumda öngörülen zirai gelir artışı ve rantabilite katsayısı kriterleri dikkate alınacaktır. Tarımda suyun verimli kullanılmasına yönelik su tasarrufu sağlayan yağmurlama ve damla sulama gibi modern sulama sistemleri yaygınlaştırılacaktır. Suyun kullanım miktarını esas alan yöntemlere göre fiyatlandırılması sağlanacaktır, tarımsal kaynaklı su kirliliğini önlemeye yönelik uygulamalar yaygınlaştırılacaktır. Sulama yönetiminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı yaygınlaştırılacak, uzaktan algılama teknolojisi ile coğrafi bilgi sistemi tabanlı tekniklerin sulama programlarının oluşturulmasında kullanımına yönelik Ar-Ge faaliyetleri yürütülecektir. Sulama suyunun verimli kullanılması amacıyla işletmedeki mevcut sulama tesislerinde otomasyon ve karar destek sistemleri faaliyete geçirilecektir.

Ulusal politikaların belirlenen hedeflere ulaşabilmesinde Agropark konak görevi görmektedir. Yürütülecek tüm Ar-Ge alışmaları

tarım ve gıda sektörlerinin inovatif yatırımları Agropark kuruluş amaçlarıyla birebir örtüşen bir yapının göstergesidir. Ulusal politikaların (tarım ve gıda Ar-Ge çalışmalarıyla doğrudan ilişkili) Mersin Agopark TGB'sinde yapılan çalışmalarla ve bu çalışmalar sonucunda ortaya çıkan çıktılarla desteklendiği aşikardır. Gıda ve tarım sektörlerinde yürütülecek tüm çalışmalar için bölge Araştırma Enstitüleri (tarım ve gıda) başta olmak üzere bölge üniversiteleri ve Araştırma Merkezleri ile Agropark TGB katalizör görevini üstlenmekte ve bu sektörlerin desteklenmesini, gelişmesini yakından takip etmektedir.

Ulusal ve Küresel Eğilimlerin Mersin Agropark Üzerindeki Etkisi

Bilginin önemi ve değeri giderek artmakta, yenilikçilik ve farklılık yaratma en önemli rekabet unsurlarından biri haline gelmektedir. Önümüzdeki dönemde, bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler ile bilgiye dayalı üretim, büyümenin temel belirleyici gücü olmaya devam edecektir.

Rekabet gücü yüksek ekonomiler kümesi içinde yer almak isteyen Türkiye için, küresel düzeydeki bu gelişmeleri takip etmek ve bunun ötesinde Sanayi 4.0'ın uygulayıcı öncü ekonomileri arasında yer almak kaçınılmaz bir önemdedir. Özellikle rekabet gücü göstergelerinin çeşitlilik ve hızlı bir değişkenlik gösterdiği bu dönemde düşük iş gücü maliyetleri ve lojistik avantajı gibi rekabetçiliğimizin temelini oluşturan etkenlerin artık önemli baskılara maruz kalacağı beklenmelidir. Bu itibarla, Sanayi 4.0 yaklaşımı ile rekabet gücü avantajlarımızın sürdürülebilirliğini sağlamak ve artırmak ama bunun ötesinde katma değeri yüksek ve dünya üretim değeri zincirinden çok daha fazla pay alan bir Türk sanayisi yaratmak hedeflenmelidir. Bunun, Türkiye'nin içinde bulunduğu ülke grubundan bir üst seviyeye yükselme hedefine ulaşılmasına sağlayacağı katkı da göz önünde bulundurulmalıdır. Türk sanayisinin önemli birçok firmasının yetkililerinin düşünce, tecrübe ve bilgilerinin değerlendirilmesi fırsatı elde edilen bu çalışmada, Türkiye için Sanayi 4.0 yaklaşımının kavramsal olarak tartışılmasının ötesinde ekonomik bir perspektifin de açıklıkla ortaya konması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, TÜSİAD'ın "Türkiye'nin Küresel Rekabetçiliği için Bir Gereklik olarak Sanayi 4.0" raporunda belirtildiği üzere; Sanayi 4.0 dönüşümüyle gelişme kaydedilmesi beklenmektedir.

Bununla birlikte, birçok Ar-Ge çalışması ise uluslararası nitelik taşımakta ve çoğunlukla büyük küresel şirketler tarafından yürütülmektedir. Gelişmiş ekonomiler Ar-Ge ve yenilikçiliğin merkezi olarak yüksek katma değerli pek çok sektörde liderliğini korurken, işgücü maliyetlerine duyarlı sektörlerde göreceli olarak rekabet üstünlüğünü kaybetmektedir. Özellikle Çin, Hindistan ve Brezilya başta olmak üzere gelişmekte olan ülkeler de bilgiye dayalı üretim konusunda atılım içerisindedir. Önümüzdeki dönemde teknolojik gelişmelerin belirli alanlarda yoğunlaşarak ekonomik, sosyal ve askeri gelişmeleri şekillendirmesi beklenmektedir. Bu sektörlerin başında bilgi teknolojileri, otomasyon ve ileri üretim teknikleri ve sağlık teknolojileri gelmektedir. Özellikle dijital iletişim, nanoteknoloji, yüzey teknolojileri, malzeme bilimleri, ölçümleme cihazları, biyoteknoloji ve çevre teknolojileri hızlı gelişen alanlar olarak öne çıkmaktadır. Nanoteknoloji ve biyoteknoloji alanlarındaki gelişmeler, yeni imkânlar sunmakla birlikte, çevre ve etik boyutlarıyla da gündemde olacaktır. Dünyada bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı değişimler, diğer gelişmekte olan ülkeler için olduğu gibi ülkemiz için de hem bir fırsat hem de risk unsurdur. Türkiye, 2000'li yıllarda sağladığı kazanımlara ilave olarak; genç nüfusunu ve artan eğitim ve araştırma imkânlarını kullanarak işgücünün niteliğini ve yenilik kapasitesini artırması, bilgiye dayalı üretime yönelik dönüşümü ve ekonomide verimlilik artışını sağlaması halinde, rekabet gücünü ve büyüme hızını artırabilecektir.

Tarım ve Gıda Alanlarında Araştırma ve Geliştirme Eğilimlerinin Küresel Boyuttaki Trendleri*

Tarım ve gıda sektörlerinde araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) çalışmaları, dünya genelinde hızla evrimleşen bir alan haline gelmiştir. Küresel nüfus artışı, iklim değişikliği ve kaynakların sınırlı olması gibi faktörler, bu alanlardaki yenilikçi çözümler ve teknolojilere olan talebi artırmaktadır. Tarım ve gıda sektöründeki Ar-Ge eğilimleri, sürdürülebilirlik, verimlilik, gıda güvenliği ve gıda çeşitliliği gibi konularda çözüm arayışlarını öne çıkarmaktadır.

Birinci büyük trend, dijital tarım ve akıllı tarım teknolojilerinin hızla yükselmesidir. Sensörler, IoT (Nesnelerin İnterneti), yapay zeka (AI) ve veri analitiği gibi teknolojiler, çiftçilere daha verimli ve sürdürülebilir üretim yöntemleri sunmaktadır. Bu teknolojiler, toprağın neminden, bitkilerin sağlığına kadar birçok parametreyi izleyerek, kaynak kullanımını optimize eder ve girdi maliyetlerini azaltır. Ayrıca, hassas tarım yöntemleri sayesinde pestisit ve gübre kullanımında azalma sağlanarak çevresel etkiler en aza indirgenmektedir.

Genetik mühendislik ve biyoteknoloji, gıda üretiminin verimliliğini ve dayanıklılığını artırmak için önemli bir diğer eğilimdir. Özellikle genetik olarak modifiye edilmiş organizmalar (GDO'lar) ve CRISPR gibi gen düzenleme teknolojileri, daha dirençli, hastalıklara karşı dayanıklı ve iklim değişikliğine adapte olabilen bitkilerin geliştirilmesine olanak tanımaktadır. Bu tür teknolojiler, gıda arzını artırarak, küresel gıda güvenliğine katkı sağlama potansiyeline sahiptir.

Sürdürülebilirlik, son yıllarda Ar-Ge çalışmalarının merkezinde yer almıştır. Tarım sektöründe kullanılan su, toprak ve enerji kaynaklarının verimli yönetilmesi, çevre dostu ve yenilenebilir enerji sistemlerinin entegrasyonu, sürdürülebilir tarım uygulamalarını teşvik etmektedir. Ayrıca, gıda atıklarının azaltılması, yeniden değerlendirilmesi ve döngüsel ekonomi prensiplerinin uygulanması da Ar-Ge projelerinin odak noktalarından biridir.

Alternatif protein kaynakları üzerinde yapılan araştırmalar da önemli bir trend haline gelmiştir. Artan nüfus ve gıda talepleri doğrultusunda, hayvansal ürünlerin üretimi çevresel etkiler yaratmaktadır. Bu sebeple, laboratuvar ortamında üretilen etler, böcekler, bitkisel bazlı proteinler ve deniz yosunu gibi alternatif protein kaynakları, gıda üretiminde daha sürdürülebilir seçenekler olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, bu tür gıdalar, özellikle gelişen pazarlar için uygun fiyatlı ve sağlıklı alternatifler sunmaktadır.

Bir diğer önemli trend, gıda güvenliği ve *gıda izlenebilirliği* alanındaki yenilikçi çözümlerdir. Gıda tedarik zincirinde şeffaflık sağlamak, tüketicilere gıda ürünlerinin kaynağını ve içeriğini doğrulama imkanı sunmak amacıyla blockchain teknolojisi kullanılmaktadır. Bu sayede, gıda ürünlerinin üretimden sofraya kadar olan süreçleri daha güvenli ve izlenebilir hale gelmektedir.

Tarım ve gıda sektöründeki Ar-Ge faaliyetleri, teknolojik yeniliklerle şekillenerek, sürdürülebilir, verimli ve güvenli gıda üretimini hedeflemektedir. Bu küresel eğilimler, yalnızca tarımın verimliliğini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda çevresel etkilerin azaltılmasına, gıda krizlerinin önlenmesine ve gelecekteki nesiller için güvenli gıda sistemlerinin oluşturulmasına da katkı sağlamaktadır.

Türkiye, tarım ve gıda ürünlerin üretimi ve ihracatında önemli mesafeler kaydetmiştir. 1990'lı yılların ortasında yasal altyapının da düzenlenmiş olması ile birlikte üretimde ve ihracatta artışlar devam etmiştir. Son yıllarda tüketicilerin daha sağlıklı, daha doğal ve güvenli gıda arayışları organik gıdalara olan ilgiyi artırmıştır. Türkiye organik gıdaların ihracatında özellikle AB ülkelerine olan ihracatta önemli bir konumdadır. Ancak, bu ülkelerde de organik tarımsal üretimin artış potansiyeli göz önünde bulundurulmalı, bu nedenle de ihracatta istikrarlı bir üretim sistemini benimsemesi gerekmektedir. Bu süreçte maliyet-fiyat ilişkisi ve verimlilik düzeyini artırmalı, sertifikasyon ve kontrol mekanizmalarını özenli olarak uygulamalıdır. Özellikle kuru meyve ve kabuklu meyvelerdeki avantajını mutlaka korumalıdır. Günümüzde DTÖ kuralları çerçevesinde düşük maliyet ve kaliteli üretimin rekabette önde olacağı göz önüne alındığında, organik ürün ticaretinde sistemli pazar araştırmalarının yapılması, gelişme potansiyeli olan ürün gruplarının belirlenmesi ve dinamik stratejilerin izlenmesi gerekmektedir. Organik ürünlerin üretim ve ticaretinde eğitimin önemi büyüktür. Üreticiden tüketiciye kadar eğitim sürecinin ve bilicinin yaratılması, bu alanda bilgi ağının güncel tutulması, hedef pazarların oluşturulması, avantajların gösterildiği alanlardan yararlanılması konusunda etkin çalışmalar yapılmalıdır. Organik gıda ürünleri piyasasına uluslararası boyuttan bakıldığında dünyadaki teknolojik gelişmelerin takip edilmesi ve bu olanakların ihracata yansıtılması önemlidir.

1.2 Yerel/ Bölgesel Ar-Ge ve İnovasyon Ekosisteminin Durumu ve TGB'nin Konumu

Ar-Ge ve yenilik çalışmalarının yaygınlaşması ve sonuçlarının ekonomik değere dönüşebilmesi için, bölgede ve/veya ülkede konuya yönelik teknik bilgi, finansal kaynak ve uygulama alanlarının yanı sıra; kendini sürekli yenileyen ve geliştiren, geleceğe yönelik değişen ve dinamik özelliklere sahip bir ekosistemin varlığı oldukça önemlidir.

Çukurova Bölgesi, tarım ve sanayi açısından Türkiye'nin önemli bölgelerinden biridir ve bu nedenle araştırma, geliştirme ve inovasyon (Ar-Ge & İ) ekosistemi de oldukça dinamik bir yapıdadır. Bölgede tarım, gıda sanayi, tekstil, otomotiv, enerji ve sağlık sektörlerinde faaliyet gösteren birçok firma ve kuruluş, yenilikçi çözümler geliştirme amacıyla Ar-Ge çalışmalarını sürdürmektedir. Çukurova'nın Ar-Ge ekosisteminin durumu, bölgenin ekonomik yapısına, üniversite-sanayi işbirliklerine ve bölgesel destekleme politikalarına dayanmaktadır.

Çukurova, Türkiye'nin en verimli tarım alanlarına sahip bir bölge olarak, tarım ve gıda sektöründe yapılan araştırmaların büyük önem taşıdığı bir yerdir. Bölgenin en büyük avantajlarından biri, zengin toprak yapısı ve uygun iklim koşullarıdır. Bu durum, Ar-Ge çalışmalarına dayalı tarımda verimliliği artırma, hastalık ve zararlılara karşı dayanıklı ürünler geliştirme gibi projeleri teşvik etmektedir. Ayrıca, gıda işleme sanayii de oldukça gelişmiştir. Adana ve çevresindeki üniversiteler ve araştırma enstitüleri, gıda güvenliği, organik tarım, sürdürülebilir gıda üretimi gibi konularda çalışmalar yapmaktadır.

Tarımda dijitalleşme: Akıllı tarım teknolojileri, sensörler, veri analitiği ve IoT gibi teknolojilerle tarım üretiminin daha verimli hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bu sayede su tasarrufu, gübre kullanımı ve pestisit kullanımında iyileştirmeler sağlanmaktadır.

GDO'lu ürünler ve biyoteknoloji: Çukurova bölgesinde bazı üniversiteler ve araştırma kuruluşları, biyoteknoloji ve genetik mühendislik alanlarında tarıma dayalı ürünlerde Ar-Ge çalışmaları yürütmektedir.

Çukurova Bölgesi'ndeki üniversiteler, özellikle Tarsus Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Çağ Üniversitesi, Toros Üniversitesi ve Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, bölgedeki Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin önemli bileşenlerindendir. Bu üniversiteler, tarım, mühendislik, biyoteknoloji, enerji ve sağlık gibi birçok alanda araştırmalar yapmakta ve sanayi ile işbirliği yaparak uygulamalı projelere imza atmaktadır.

Çukurova Üniversitesi, tarım ve gıda mühendisliği gibi alanlarda güçlü bir akademik altyapıya sahip olup, sanayiyle işbirlikleri aracılığıyla çiftçilere, gıda üreticilerine ve tarım sektöründeki diğer paydaşlara yenilikçi çözümler sunmaktadır. Ayrıca, üniversite bünyesinde kurulan *Teknoloji Geliştirme Bölgeleri* (TGB) ve *Ar-Ge merkezleri* sayesinde yeni ürünlerin geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi için imkanlar sağlanmaktadır.

Çukurova, yerel yönetimler ve devletin sunduğu Ar-Ge teşviklerinden de faydalanmaktadır. *Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı* tarafından sağlanan Ar-Ge destekleri ve teşvikler, bölgedeki sanayicilerin yenilikçi projeler geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Özellikle KOSGEB, TÜBİTAK ve Çukurova Kalkınma Ajansı gibi kuruluşlar, Ar-Ge projeleri için finansal destek sağlamakta ve girişimcilik ekosistemini desteklemektedir. Ayrıca, organize sanayi bölgeleri ve teknokentler, girişimciler ve start-up'lar için gelişim fırsatları sunarak Ar-Ge süreçlerine katkıda bulunmaktadır.

Yenilik ekosistemi, bir ilde/bölgedeki inovasyon ekosisteminin gelişmesi ve güçlenmesini sağlamaktan sorumlu dört ana aktör olan kamu kurumları, özel sektör firmaları, üniversiteler/araştırma merkezleri ve sivil toplum kuruluşları arasındaki dinamik etkileşimi, ilişki ve işbirliği sistemini kapsayan karmaşık bir yapıdır. Ekosistemden beklenen çıktıların elde edilebilmesi için, ekosistemde yer alan her bir kurum veya kuruluş kendisine tanımlanan görevleri eksiksiz olarak yerine getirmelidir. Daha etkin ve daha fazla Ar-Ge ve yenilik yapabilmek için ekosistemde yer alan her bir aktörün birlikte hareket edebilmeleri kadar rekabet edebilmeleri de önemlidir.

Yenilik ekosistemlerinin eksiklerini ve yeni ihtiyaç duyulan unsurlarını tamamlayabilmesi için; ekosistem içerisinde yer alan kurumların ve programların sürekli bir etkileşim içinde olması gerekmektedir. Bu nedenle, belirli bir coğrafi alanda kurgulanan ekosistemde ilgili bölgenin kurumlarının birbirleri ile etkileşiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi ve bölgenin ihtiyaçlarının doğru bir biçimde tespit edilmesi oldukça önem arz etmektedir.

1.2.1 TGB'nin bulunduğu ilin/yörenin sermaye faktörleri ve akışları açısından durumu

- İnsan sermayesi ve insan kaynağı akışı
- Finansal sermaye ve finansman akışı
- Bilgi sermayesi ve bilgi akışı
- Sosyal sermaye
- Fiziksel sermaye
- Dörtlü sarmala ilişkin değerlendirme

a) İnsan sermayesi ve insan kaynağı akışı

İnsan sermayesi bireylerin sahip oldukları bilgi, yetenek, kabiliyet, alışkanlık, yaratıcılık, tecrübe, eğitim, muhakeme gibi soyut kaynakların toplamından oluşan ve değer yaratabilme, farklılık meydana getirebilme gücüne sahip, maddi olmayan ancak her zaman maddi getirilere dönüştürülebilme potansiyeline olan doğuştan getirilen veya sonradan bireysel veya örgütsel gayretlerle kazanılan soyut sermayedir. İnsan sermayesi aynı zamanda süreçlere dair bilgi, resmi prosedürler, kanunlara dair kavrayış, takım çalışması, iletişim yetenekleri, hizmet veya ürüne dönüştürebilecek bilgi ağlarını da içeren çok yönlü bir kavramdır.

Sağlıklı ekonomik büyüme yeni bilgilerin insan sermayesi ile oluşturdukları sinerji sayesinde gerçekleşebilir. İnsan sermayesinin ayırt edici önemli bir özelliği de diğer somut kaynaklardan farklı olarak onun kişiye, göreve, mesleğe özgül olup, kolaylıkla başka kişilere, takımlara, örgütlere transfer edilememesidir. İnsan sermayesinin kazanılması için tek yol ulusal eğitim programları veya ferdi gayretler değildir. Çalışanlar bir örgütün üyesi olarak hem örgüte hem bağlı bulundukları takımlara, sahip oldukları

görevlere ait kazanımlar elde ederler. Bu kazanımların elde edilmesinde mesleki resmi veya gayri resmi eğitim programları, tecrübeler, iş rotasyonları, iş başı uygulamaları gibi insan kaynakları yönetimine dair politikalar önemlidir. İnsan sermayesi ile ilgili olarak; yöre halkının nüfusu, göç vb. eğilimler, demografik yapı, aktif nüfus ve yapısı, eğitim seviyesi, potansiyel bilgi ve beceriler, açık fikirlilik, geleceğe odaklanma, çalışma ahlakı, sosyal tutarlılık, esneklik, mevcut sosyal ilişkilerin kalitesi ve aralarındaki işbirliğini içeren sosyal yapı, yerel kurumlar, idareler, yönetim, bürokrasiden kaçınma vb. hususlarla finansal kaynaklar ve yönetimleri, alanın kültürü ve kimliği, alanda etkin görev alacak kişilerin ortak değerleri, ilgileri, yaklaşımları, algılama şekilleri, özel ilgi ve becerileri, farklı ekonomik sektörler; söz konusu coğrafi bölgeye ve ile yoğunlaşma durumları, firma sayısı, ölçeği, ortalama karlılık, geleceğe yönelik bakış açısı, pazarları ve dış ilişkileri, sektörler arası işbirliği son derece önemlidir.

Tarsus, merkez ilçeden sonra ilde nüfusça en kalabalık ilçe durumundadır. Nüfus yoğunluğu olarak km²'ye il genelinde 121 kişi düşerken, Tarsus'ta 185 kişidir. Ayrıca Tarsus kırsalında km²'ye düşen kişi sayısı 40 civarı iken Tarsus merkezinde km²'ye 6852 civarı kişi düşmektedir. Mersin ilinde yıllık nüfus artış hızı binde 11,91 iken Tarsus İlçesinde yıllık nüfus artış hızı binde 1,73'tür. Mersin ilinde toplam hane halkı sayısı 575.635 iken Tarsus İlçesinde 97.844 olarak yer almaktadır. 2022 TÜİK verilerine göre, Tarsus 350.732 kişilik nüfusu ile Mersin'in en büyük ilçesi olup, nüfusun 274.105'i merkezde, 73.209'u kırsaldadır. Tarsus; Türkiye'deki 973 ilçe arasında 63. sırada, müstakil ilçeler arasında 3. sırada olup, nüfus açısından 26 ilden büyük bir ilçedir. Tarsus'ta 127'i kırsal ve 53'ü merkez mahalle olmak üzere toplam 180 Mahalle bulunmaktadır. İlçenin son 5 yıllık nüfusu %3,38 artmış olup, son 5 yıllık doğum oranı %20,12 düşmüştür. Tarsus'ta yaşayan geçici koruma kimlik belgesine sahip kayıtlı Suriyeli sayısı ise 43.679'dur (30.350'si ilçe merkezindedir). Tarsus çok büyük bir nüfus büyümesine sahiptir. Yüksek büyüme oranının bir nedeni Tarsus'un gelişmesi ve çevresinin önemli bir ekonomik merkez olması ve aşırı göç almasıdır. Seyhan ve Berdan nehirleri üzerine inşa edilen ve Çukurova Sulama Şebekesi için önemli bir gelişme sağlayan barajlar yeni tarımsal faaliyetlere yol açmış bölgede insan gücü talebinin artmasına neden olmuştur. Diğer taraftan göçle gelen nüfus Mersin'de en fazla Akdeniz, Tarsus, Mezitli, Toroslar ve Yenışehir ilçelerinde yoğunlaşmıştır. Burada Tarsus en fazla göç alan ikinci ilçe konumundadır. Gelir düzeyi düşük olanlar daha çok Tarsus, Akdeniz ve Toroslar ilçelerinde yoğunlaşmakta iken, orta ve orta üst gelir grubunda olanlar çoğunlukla Mezitli ve Yenışehir ilçelerinde yaşamaktadırlar. Düşük gelir grubunda yer alanların bir kısmı günlük, geçici, nitelik gerektirmeyen ve düşük ücretli, kayıt dışılığın yüksek olduğu işlerde çalışmaktadır. Bu grubun önemli bir kısmını mevsimlik tarım işçileri oluşturmaktadır. Mevsimlik tarım işçisi olarak çalışanlar arasında kadınlar ve çocuklar da önemli bir yer tutmaktadır. Düşük gelir düzeyinde olup kent merkezlerinde yaşayanlar inşaat işçiliği, atık-kâğıt-plastik toplayıcılığı gibi iş kollarında çalışmakta, işgücü piyasasına dâhil olanların büyük çoğunluğu da imalat sanayiinde ücretli işçi olarak istihdam edilmektedir. Gençlerin bir kısmı küçük sanayi sitelerinde oto tamiri, beyaz eşya tamiri, metal sanayi, sıhhi tesisat, iklimlendirme gibi iş kollarında çırak olarak çalışırken, Mersin'de lokanta ve kafelerde satış veya servis elemanı olarak çalışanlar da bulunmaktadır.

Tarsus'un işgücü, genel olarak genç ve dinamik bir nüfustan oluşmaktadır. Tarsus'un stratejik konumu ve tarımsal potansiyeli, çeşitli sektörlerde istihdam fırsatları sunmaktadır. İlçe, tarım, sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerinde istihdam sağlamaktadır. Tarım sektörü, Tarsus ekonomisinde önemli bir yer tutar. Tarsus, verimli topraklara sahip olması nedeniyle tarım üretimi için uygun bir bölgedir. Özellikle narenciye, pamuk, mısır, buğday, üzüm gibi ürünlerin yetiştiriciliği yaygındır. Tarım sektörü, çiftçilik faaliyetleri ve tarım ürünlerinin işlenmesiyle birlikte istihdam oluşturur. Sanayi sektörü de Tarsus'un istihdam potansiyelini artıran bir diğer sektördür. İlçede gıda, tekstil, metal, otomotiv ve kimya gibi sektörlerde faaliyet gösteren fabrikalar bulunmaktadır. Bu fabrikalarda çalışanlar, çeşitli meslek gruplarına ait işlerde istihdam edilmektedir. Sanayi sektörü, Tarsus'un ekonomisine katma değer sağlamakta ve istihdamı artırmaktadır. Ticaret ve hizmet sektörleri de Tarsus'un istihdam kaynakları arasındadır. İlçe, alışveriş merkezleri, marketler, restoranlar, oteller, bankalar ve diğer çeşitli hizmet sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Bu sektörlerde çalışanlar, perakende satış, müşteri hizmetleri, yönetim, pazarlama ve diğer hizmet alanlarında istihdam edilmektedir. Tarsus'ta kamu ve özel işyerlerinde toplam 2.136 işyerinde 21.150 kişi çalışmakta olup, kayıtlı işsiz sayısı 13.645'tir.

Bilindiği üzere il nüfusunun artmasında belirleyici en önemli faktör ilin dışarıdan aldığı göçtür. Çukurova Bölgesi 1970'lerden itibaren yoğun göç alan bölgelerin başında gelmektedir. 2008 sonrası süreçte ise Çukurova Bölgesi göç veren bir bölge konumuna gelmiş, net göç eksi yönde artarak ilerleme eğilimi göstermiştir. Adana ilinin son 2 yılda en fazla göç aldığı iller Mersin, İstanbul, Hatay ve Osmaniye iken, en fazla göç verdiği iller İstanbul, Mersin ve Ankara'dır. Mersin ilinin son iki yılda en fazla göç aldığı iller İstanbul, Adana, Ankara ve Şanlıurfa, en fazla göç verdiği iller ise, İstanbul, Adana, Ankara ve Antalya'dır.

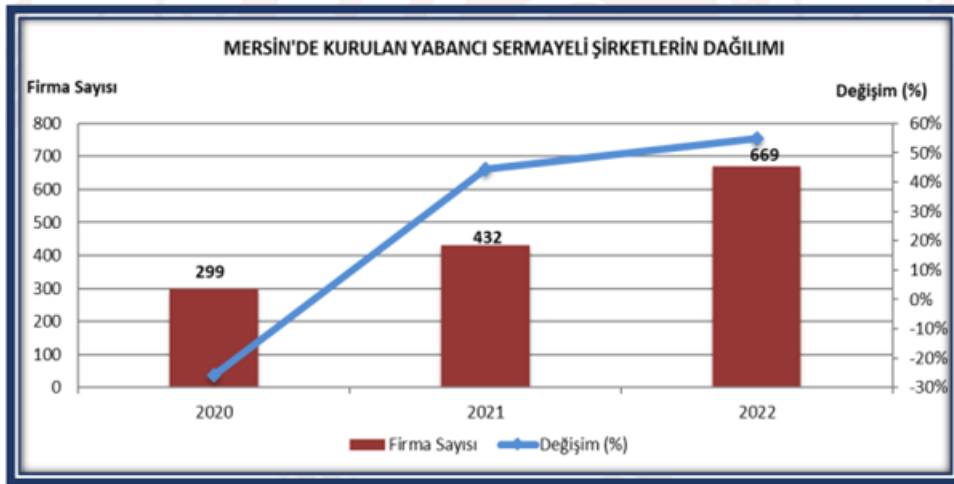
b) Finansal sermaye ve finansman akışı

Mersin ili ve ilçelerinde yapılan tespitlerde birçok işletmede yaşanan düşük kapasite ile üretimin nedeninin; işletmede çekilen finansman yetersizliği olduğu görülmektedir. Bu nedenle düşük faizli ve uzun vadeli kredi temini mümkün olduğunda veya kaynaklarının araştırılarak kullanıma açılması halinde daha çok üretim olanağı sağlanabilecektir. MERSİN'e dışa dönük rekabet gücü yüksek kaliteli ürün üreten KOBİ'lerin finansman yönüyle desteklenmesinin sağlanması ve bu desteklerin sağlanması sırasında istenilen teminatların makul seviyeye çekilmesi ve ipotek işlemlerinin kolaylaştırılması üretim, istihdam ve ihracatı olumlu yönde etkileyecektir.

Avrupa Birliği'ne uyum çerçevesinde Türkiye'de iki önemli adım atılmıştır. İlk adım olarak AB'nin bölgesel politikalarına uyum sağlamak ve kalkınma alanındaki katılım öncesi finansman imkânlarından faydalanmak için İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (Düzey I, Düzey II, Düzey III bölgeleri) oluşturulmuştur. İkinci adım olarak ise 5449 sayılı Kanun ile düzey II bölgelerinde 26 adet bölgesel kalkınma ajansı kurulmuştur. Bölgesel politika, temel olarak bölgeler arasındaki sosyo-ekonomik farklılıkların azaltılmasına yönelik bütün çalışmalar olarak tanımlanabilir. Bu kapsamda bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak kalkınma ajanslarının kuruluş amaçları ve görevleri arasında önemli yer tutmaktadır. TR62 Bölgesi (Adana, Mersin), Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde İstanbul, Ankara ve İzmir'e alternatif potansiyel metropol bir bölge olarak tanımlanmıştır. Çalışmanın bu bölümünde Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan Çukurova Bölge Planı Mevcut Durum Analizinden alınan bilgiler doğrultusunda TR62 Bölgesi ele alınarak, Çukurova Bölge Planları, TR62 Bölgesi Alt Bölge Analizi ve bazı temel göstergeler ile bölgedeki ekonomik faaliyetlerin ilçe dağılımları dikkate alınarak bölgenin yapısal özellikleri ve bölge içi gelişmişlik farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

TÜİK 2021 yılı Genel Ticaret Sistemi verilerine göre Adana'nın ithalatı yaklaşık 3,5 milyar \$ ve Mersin'in ithalatı yaklaşık 4 milyar \$ olmak üzere TR62 bölgesinin toplam ithalatı 7.512.500.943 \$ olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl Adana'nın ihracatı yaklaşık 2,5 milyar \$ ve Mersin'in ihracatı yaklaşık 4,2 milyar \$ olmak üzere TR62 bölgesinin toplam ihracatı 6.790.746.254 \$ olarak kaydedilmiştir.

Türkiye'de 2022 yılı itibarıyla 78.257 yabancı sermayeli firma bulunmaktadır. Bu firmaların toplam sermaye büyüklüğü 1,76 trilyon TL'dir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı verilerine göre 2020 yılı itibarıyla Adana'da 703, Mersin'de 2.760 yabancı sermayeli firma bulunmaktadır. Mersin Limanı ile Mersin Serbest Bölgesi'nin ilin yabancı sermayeli firma sayısında önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Mersin, yabancı sermayeli firma sayısı açısından Türkiye'de İstanbul, Antalya, Ankara ve İzmir'den sonra beşinci sıradadır. Adana'daki yabancı sermayeli firmaların toplam sermaye büyüklüğü yaklaşık 6,5 milyar TL iken, Mersin'deki firmaların sermaye büyüklüğü ise 6,2 milyar TL'dir. Buradan Mersin'deki firmaların Adana'daki firmalara oranla daha küçük ölçekli oldukları sonucu çıkarılabilir. Adana ve Mersin'deki yabancı sermayeli firmaların sermaye büyüklükleri toplamı, Türkiye'deki toplam yabancı sermayenin % 0,8'i kadardır.



Kaynak: TOBB

c) Bilgi sermayesi ve bilgi akışı

Mersin Agropark'taki öğrenci potansiyelinin hem nicelik hem de nitelik olarak artırılması sağlanmaktadır.

Güçlü bir akademik yapıya sahip olan üniversitede, akademik niceliğin daha da artırılması yönünde çalışmalar da Mersin Agropark'ın bilgi sermayesini arttıracaktır.

Bununla birlikte, gerek öğrencilerin, gerekse öğretim elemanlarının hazırlamış oldukları projelerin sayısının artırılması ve şirketleşebilecek iş fikirlerinin desteklenmesi de bilgi akışının Mersin Agropark'a doğru olmasını sağlayacaktır.

Sıralama bağlamında Tarsus Üniversitesi Uluslararası bağımsız kuruluşlarca Dünyada ilk 400-600 Üniversite arasında yer aldığını, Ulusal Üniversiteler arasında yapılan değerlendirmelerde Ar-Ge projeleri, Akademisyen başına düşen burs, öğrenci projeleri ve memnuniyeti gibi başlıklarda ilk 3'te yer aldığı belirtilmektedir.

1992 yılında Mersin Üniversitesine bağlı olarak temelleri atılan Tarsus Üniversitesinin 7 Fakülte, 1 Yüksekokul, 3 Meslek Yüksekokulu, 1 Enstitü ve 5 Araştırma ve Uygulama Merkezi olmak üzere 17 birimi bulunmakta olup, 246 akademik personeli ve 5021 öğrencisi vardır. Tarsus'ta bulunan Özel Çağ Üniversitesinin 3 Fakülte, 1 Meslek Yüksekokulu, 1 Yabancı Diller Yüksekokulu ve 1 Sosyal Bilimler Enstitüsü olmak üzere 6 biriminde 170 akademik personeli ve 3594 öğrencisi vardır.

d) Sosyal sermaye

TR33 Bölgesi İlçeleri Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Analizi (2014) çalışma sonucunda endeks değerleri hesaplanarak TR33 Bölgesi ilçeleri sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerine göre sıralanmıştır. İlçeler endeks değerlerine göre 5 genel gelişmişlik düzeyine ayrılmıştır. Birinci grup gelişmişlik düzeyinde 6 il merkez ve ilçeleri yer almıştır. Mersin ili merkez ilçesi bu sıralamada 1. grup gelişmişlik düzeyinde 4. sırada yer almaktadır.

Mersin Merkez ilçe ortalama nüfus artış hızı bakımından bölgede altıncı sıradadır. İstihdam olanaklarının yetersiz olması nedeniyle genç nüfus büyükşehirlere göç etmekte bununla birlikte çevresindeki kırsal alandan göç almaktadır. Merkez ilçe sahip olduğu eğitim, sağlık ve ticaret fonksiyonları ile hem yakın çevresindeki kırsal alan için hem de ilçeleri için önemli bir çekim noktasıdır. Bununla birlikte kentte sosyal donatı alanları yetersizdir. Mersin Agropark'ın aktif halde çalışmasıyla birlikte sosyal sermayede de artış olacağı beklenmektedir.

Mersin'e yapılan hava meydanının bölgeyi daha aktif bir çalışma kapasitesine ulaştıracaktır. Gerek yolcu sayısının artması gerekse hava meydanının fiziksel alt yapısının güçlenmesi ile sağlanabilecektir. Hava meydanının Mersin Bölgesindeki varlığı, Mersin Agropark'a olan yakınlığı ve Mersin Agropark'ın tercih edilirliliği noktasını ön plana getirmektedir. Nakliye uçaklarının inebileceği, depolamanın yapılacağı pistlerin yapılması ile bölge ihracat kapasitesinin artması mümkün olabilecektir.

e) Fiziksel sermaye

Mersin Agropark, Heleke ve Alifakı yerleşkeleri olmak üzere iki ayrı kampüste faaliyetlerini sürdürmektedir. Heleke yerleşkesi 95.849.17 m2 üzerine kurulu olup 1200 m2 zemine oturan 3600 m2'lik kapalı alana sahip AR-GE, Kuluçka ve Ön kuluçka ofislerinin bulunduğu Agropark binasına konumlandığı alandır. Aynı yerleşke üzerinde açık ofislerin ve girişimci adaylarının faydalanabileceği konteyner bloklarından oluşan girişimci alanlarına sahiptir. Yaklaşık 70 araçlık açık, 50 araçlık kapalı otoparkın yanı sıra bölgede faaliyet gösteren firma çalışanları ve girişimcilerin faydalanabileceği sosyal kullanım alanları mevcuttur. Mersin Agropark Alifakı yerleşkesi 703.480,00 m2'den oluşmaktadır.

1.2.2 Dörtlü sarmala ilişkin değerlendirme

Mersin Agropark'ın Mersin İlindeki gelişiminde ve desteklenmesinde en büyük yüklenici aktör şüphesiz Üniversiteler, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Araştırma Enstitüsü'dür. Mersin Agropark'ın farkındalığının artırılması ve tanıtım toplantı ve çalıştaylarına ev sahipliği konusunda gerek Valilik gerekse Belediye özveriyle çalışmaktadır. Ayrıca, Ticaret ve Sanayi Odaları, İldeki sarmal ilişkisinin Sivil Toplum Kuruluşu (STK) ayağını doldurmaktadır. İlde aktif olarak faaliyet gösteren ve gerek eğitim gerekse bilgilendirme ve ziyaretler noktasında Mersin Agropark'ın varlığının tanıtılmasında yardımcı olmaktadır. Mersin ili sarmal ilişkisi içerisinde üç önemli aktör (Kamu-Üniversite ve STK) arasındaki etkileşim, iletişim ve işbirliğinin düzeyi ve kalitesi her geçen gün sağlamlaşmaktadır. Ancak, sarmalın diğer aktörü olan özel sektör firmalarının Mersin İlinde diğer aktörlere göre işbirliği düzeyinin yüksek olduğunu söylemek oldukça zordur. Bunun en temel sebebi, Mersin Agropark kavramının bölge insanı için çok yeni bir kavram olması ve bölgede başarılı örnekler henüz hayata geçemediği için somut örneklerin var olmaması olarak belirtilebilir. İlerleyen üç yıl içerisinde Mersin Agropark' da somut çıktılar gözlenmeye başladıkça bu sarmalın son aktörünün de diğer aktörler gibi katkı sağlayabileceği söylenebilir.

Dörtlü sarmal anlayışa uygun üniversite-sanayi araştırma iş birliklerinin artışı, farklı kurumsal yapıların bir araya geldiği yerel ve bölgesel yenilikçi projeleri teşvik ederek sürdürülebilirlik sağlayabilir. Bu işleyişte sanatın bilimsel araştırmalardaki yaratıcılık rolü, sanat temelinde bilgi üretimi ve yeniliğin kavramsal çerçevesini genişletilmesi hedeflenmektedir. Önce insan sonra kurum odaklı faaliyet yürüten Agropark, üniversitelerin ortak bilgi transferi faaliyetlerine katılma ve ticarileştirme çabalarına dörtlü sarmal inovasyon modeli bağlamında rehberlik eden bölgesel inovasyon politikaları, endüstri, hükümet ve son kullanıcıların (halk) açık inovasyon girişimlerini desteklemektedir. Ayrıca paydaşlar arasındaki bilgi transferini sağlayarak farklı hedeflerin, kültürlerin ve normların dış bilgiyi edinme, özümseme, dönüştürme ve kullanma becerilerini etkileyebilecek önemli zorlukları gündeme taşıma görevini yürütmektedir. Bu minvalde açık inovasyon ekosistemi ile üniversiteler, devlet, özel sektör, sivil toplum ve halk arasındaki sürekli bilgi akışını sağlanmaktadır. Agropark ortaklık yapısı incelendiğinde tüm ekosistemi kapsayacak ve tüm paydaşları temsil edecek bir yapılanma modelini hayata geçirmiştir.

Doğa tahribatının sebep olduğu ekolojik sorunlar Türkiye'nin önemli gündem maddelerinden biridir. Bu kapsamda çeşitli faaliyetlerin çevrede sebep olabileceği olumsuz etkilerin tespit edilmesi ve azaltılması amacıyla 1993 yılında Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) Yönergesi kabul edildiği bilinmektedir. Ülkemizin ilk ve tek Tarım ve Gıda temalı teknoloji geliştirme bölgesi sıfatıyla dörtlü sarmalın üzerinde beşli sarmal yapısı ile inovasyon sisteminin perspektifi, üniversite, sanayi, devlet ve sivil toplum katılımındaki ulusal ve uluslararası iş birlikleri racılığıyla, sosyo-ekoloji tabanlı girişimlere katkıda bulunma potansiyeline sahip bir yapıdadır.

Dörtlü sarmal inovasyon sisteminde toplumu ve bilgi demokrasisi anlayışı çerçevesinde üçlü sarmal yaklaşımın bir uzantısı olup, çevre sorunlarının ürettiği bilgiyi toplumda ekonomik gelişme sağlayan yenilikçi çözümlere dönüştürecektir. Toplumun doğal çevrelerinin sosyo-ekolojik yönlerini vurgulayan bu model, sürdürülebilir kalkınma ve sosyal ekolojinin disiplinlerarası analizini gerçekleştirebilecektir.

1.3 TGB PESTEL ve GZFT Analizi

1.3.1 PESTEL analizi

PESTEL-TGB ÜZERİNDE ETKİLİ OLABİLECEK BÖLGESEL, ULUSAL VE KÜRESEL GELİŞME VE EĞİLİMLER
Politik
1. Olumlu Yönler; 1. Rekabet gücünü arttırmak için yerel ve bölgesel işbirliğine yönelik girişimlerin karşılık bulması 2. Çok düzenli yönetişimin getirdiği dinamik yapılar 3. Dörtlü sarmala dâhil olan aktörlerin yönetimlerinin yönetişime yaklaşımı ve değişen ortama adaptasyonun sağlanması 4. Devlet algısında bölgesel planlamaya öncelik verilen yerler içerisinde olması (TR 62) 5. Politik lobi faaliyetlerinde potansiyelinin yüksek olması 6. Yerel yönetimlerin teknolojik gelişimlere duyarlı olması 7. Toplumda sosyal dokuyu koruyan, bölgesel özellikleri koruyup yaşatan, toplumun düşüncesinin özgürleşmesine ve siyasi kalitenin yükselmesine katkıda bulunan sivil toplum kuruluşlarının bölgedeki aktif rollerinin farkındalığı Olumsuz Yönler; 1.Çok düzenli yapının getirdiği fikir ayrılıkları 2.Ulusal Ar-Ge politikalarının ihtisas Agropark TGB'nin ihtiyaçlarını/gereksinimlerini tam olarak karşılayamaması 3.Artan tarım arazisi değerlerinin bölgenin genişlemesi üzerinde oluşturduğu baskı
Ekonomik
1. Olumlu Yönler; 1. Üniversite-Sanayi işbirliğini geliştirmeye yönelik çabaların artması 2. Kümelenmeye dayalı sanayi politikaları ve kümelenmenin bölgesel rekabet gücüne katkısı 3. Güdümlü destek projelerinin yaygınlaştırılması 4. Girişimcilere yönelik bilgilendirmeler yapılarak danışmanlık hizmeti verilmesi 5. Bölgelerarası gelişmişlik farklarının giderilmesine yönelik çabaların artırılması 6. Teknoloji kökenli küçük işletmelerin çekilmesi 7. Yerel sanayinin canlandırılmasının desteklenmesi 8. İstihdama katkı sağlanması 9.Uluslararası firmaların bölgeye yatırım yapması Olumsuz Yönler; 1.Ar-Ge'ye yatırım yapmayan firmaların rekabet güçlerinin zayıflaması
Sosyal
1. Olumlu Yönler; 1.Kamu, özel sektör ve STK'lar arasında diyalog mekanizmaları, yerel birimlerle kurulan ilişkiler 2. Bölgesel işbirliğine dayalı bilgi paylaşımının artması, ortak hareket etme kültürü 3. Göç olgusunun değerlendirilmesi 4. Bölgesel Duyarlılığın ve çevresel bilincin artırılması 5. İlimizde sosyal ve kültürel yaşam konusunda, Valilik, yerel yönetimlerin, il müdürlüklerinin dernek ve vakıfların katkısının artırılması 6. Kalkınma ajansının bölgesel rekabet gücüne katkısı
Teknolojik
1. Olumlu Yönler; 1.Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerinde başarılı bir tanıtım gerçekleştirilmesi 2. Devlet, sanayi ve üniversitelerin Ar- Ge için ayrılan ödeneklerini arttırması 3. Girişimcilik ve yenilikçilik kapasitesi 4. Mersin Agropark'ta patent sayısı ve başvurularının arttırılması
Çevresel
1. Olumlu Yönler; 1. Doğal kaynakların etkin kullanımını ve çevresel bozulmaların önlenmesini sağlayacak temiz teknolojiler ile katma değeri yüksek yeşil ürünler geliştirilmesine yönelik Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerin desteklenmesi 2.Tarımsal atıkların değerlendirilmesi üzerine geliştirilen projelerin desteklenmesi 3.Enerji harcama ve su yönetimi projelerini destekleyecek projelerin yürütülmesi/desteklenmesi 4.Bölge ekosistemine ve değişen iklim koşullarına uygun yeni bitkisel türlerin araştırılması ve geliştirilmesi
Hukuksal
1. Olumlu Yönler; 1.TGB'leri için vergi muafiyetleri, SGK prim indirimleri 2. Üniversite ve özel sektör işbirliğini daha kolaylaştırıcı ve teşvik edici önlemlerin alınması ve ara yüzler oluşturulması 3. Kamu tedarik sistemi yeniliği, yerleşmeyi, çevreye duyarlılığı, teknoloji transferini ve yenilikçi girişimciliği teşvik 4. Bünyesindeki firmaların faaliyetleri için ruhsat, ÇED, Yapı Kullanım İzni vb. yasal zorunlulukların olmaması 5. Kar amacı gütmeyen işletme olmasına karşın diğer firmalarla aynı şartlara haiz olması Olumsuz Yönler; 1.İlk ve tek tarım-gıda ihtisas TGB olmasından dolayı mevzuattaki (4691 sayılı kanun ve ilgili yönetmelikler) eksiklikler

1.3.2 GZFT analizi

Güçlü yönler	Zayıf yönler
Her geçen gün artan Ar-Ge proje destekleri, Üniversite-Sanayi işbirliğini destekleyen özel fonların oluşturulması, Tarsus Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü ortaklığının sağlamış olduğu akademik altyapı, Mersin Agropark mevzuatının sağlamış olduğu destekler. Tarım ve Gıda alanında sektörel ilginin giderek artması, Tarım ve Gıda İhtisas Bölgesi olması. Kiralanabilir arazi imkanlarının sağlanması. Arazi altyapılarının tamamlanmış olması. Bölgede genişlemeye müsait tarımsal alanların yer alması.	Tarımsal Sanayinin zayıf olduğu bir bölgede yer almak, Bölgedeki mevcut Firmalarda Ar-Ge kültürünün henüz yerleşmemiş olması, artan maliyetlerden dolayı firmaların doğrudan etkilenmesi. TGB kanunlarının/yönetmeliklerinin Agropark Tarım ve Gıda ihtisas TGB ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamaması. Konum olarak kırsal alanda yer alınması.
Fırsatlar	Tehditler
Mersin Agropark'ın yeni kurulması nedeniyle kira ücretlerinin düşük olması, Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü'nün birikiminden Agropark firmalarının yararlanabilmesi, Mersin AGROPARK'ın akademik camia ile aynı çatı içerisinde yer alması nedeniyle işbirliklerinin oluşturulması. Artan nüfusun Tarım ve Gıda sektörlerine ilgiyi arttırması. Ortadođu, Avrupa ve Asya pazarlarına eşit mesafede bulunması.	Kiralanabilir Ar-Ge alanlarının sınırlı sayıda olması, Bölgede yeterli Tarım ve Gıdaya dayalı sanayinin gelişmemiş olması, Mevcut firmalarda Ar-Ge hakkında zorluk ön yargısının oluşması, Öğretim elemanlarının şirketleşme konusundaki çekinceleri.

2. STRATEJİK YOL HARİTASI

2.1 Vizyon

Kendi teknolojisini üretebilen Türkiye hedefinde, Gıda ve Tarım sektöründe ilk akla gelen lider teknoloji ve yenilik merkezi olmak.

2.2 Misyon

Etkin ve sürdürülebilir bir üniversite – sanayi iş birliği için somut bir ara yüz olmak, günümüz teknoloji çağının gereçlerine uygun yatırım ikliminin geliştiği, nitelikli iş imkânlarıyla araştırmacı ve kaliteli işgücünü bölgeye çekmek.

2.3 Değerler

- Hizmet odaklı - Saygın
- Büyümeye açık - Güçlü bağlar kuran
- Teknolojiyi izleyen - Girişimci
- İşbirlikçi - Yenilikçi
- Rekabetçi - Sinerji yaratan
- Görünür üst yönetim -Stratejik düşünen

2.4 Göstergeler ve Hedefler

GÖSTERGELER	Mevcut Durum	Kısa Vadeli Hedefler (Gelecek Yıl Hedefi)	Orta Vadeli Hedefler (3 Yıl Sonraki Hedefi)
GİRDİLER			
TGB Altyapısı			
Kiraya verilen Toplam Alan (m ²)	148348,00	350.000	700.000
Bölgede Ar-Ge Firmalarına (Kuluçka Firmaları Hariç) Kiralanan Toplam Alan (m ²)	14209,00	150.000	350.000
Bölgede Ar-Ge Firmalarına (Kuluçka Firmaları Hariç) Kiralanabilir Toplam Alan (m ²)	735099,00	350.000	30.000
Bölgede Kuluçka Firmalarına Kiralanan Toplam Alan (m ²)	134139,00	250.000	300.000
Bölgede Kuluçka Firmaları İçin Kiralanabilir Toplam Alan (m ²)	735099,00	350.000	30.000
Toplam Sosyal Alan (m ²)	0,00	5.000	10.000
TGB Firmaları			
Toplam Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Sayısı	7	20	30
İlgili Dönem İçerisinde İlk Defa Çalışmalarına Bölgede Başlayan Firma Sayısı	0	4	8
TGB Deki Toplam Ar-Ge Firma (Kuluçka Firmaları Hariç) Sayısı (Bu Dönemde)	4	10	16
Kuluçka Firmaları Sayısı (Bu Dönemde)	3	10	14
İlgili Dönem İçerisinde İlk Defa Kuluçka Hizmetinden Yararlanan Firma Sayısı	1	7	10
Toplam Akademik Spin-Off Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları Kapsamında) Sayısı	0	0	2
Bu Dönemde Kuluçka Firmaları İçerisindeki Toplam Akademik Spin-Off Firma Sayısı	0	0	2
Bu Dönem İçerisinde Kuluçkadan Mezun Olan Firma Sayısı	2	3	7
Yabancı/Yabancı Ortaklı Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Sayısı	0	0	1
Toplam Ön Kuluçka Girişimci Sayısı (Bu Dönemde)	2	8	12
Bu Dönem İçerisinde Ön Kuluçka Hizmeti Alarak Şirketleşen Firma Sayısı	0	1	4
Toplam Ön Kuluçka Hizmetinden Yararlanan Firma Sayısı	0	0	4

Toplam Ar-Ge ve Tasarım Personeli Sayısı	14	60	300
Toplam Personel Sayısı (Ar-Ge+Tasarım+Destek+Kapsam Dışı)	24	100	400
Bölgede Toplam Kadın Ar-Ge Personeli Sayısı	7	30	160
Kuluçka Firmalarının Çalıştırdığı Toplam Ar-Ge Personeli Sayısı	9	25	100
Bölgede Çalışan Yabancı Uyruklu Ar-Ge Personeli Sayısı	0	2	4
Hiç Bir Muafiyetten Faydalanmayan Firma Sayısı	4	7	10
Ar-Ge ve Kuluçka Firmalarına Ait Toplam Gelir vergisi Muafiyet Tutarı (TL)	₺0,00	₺0,00	₺8.200.000,00
Firmalara (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Ait Toplam Personel SGK Muafiyet Tutarı (TL)	₺0,00	₺650.000,00	₺5.000.000,00
Firmaların (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Bu Döneme Ait Toplam Kurumlar Vergisi Muafiyet Tutarı (TL)	₺200.000,00	₺350.000,00	₺2.000.000,00
Ar-Ge ve Destek Personelinin Bu Döneme Ait Gelir vergisi İstisna Tutarı (TL)	₺0,00	₺300.000,00	₺750.000,00
Firmaların (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Bu Döneme Ait Toplam KDV Muafiyet Tutarı (TL)	₺1.212.542,35	₺2.500.000,00	₺10.000.000,00
Gelir Vergisi Teşviği ve Sgk Teşviğinden Yararlanan Toplam Personel (Ar-Ge, Tasarım ve Destek Personeli) Sayısı	1	20	75
Finansman			
TGB Yönetici Şirket Tarafından Fonlara Aktarılan Tutar	₺0,00	₺300.000,00	₺1.500.000,00
Yönetici Şirket Aracılığı İle Erken Aşama Fonlarından Yararlanan Firma Sayısı	0	1	5
AB Çerçeve Programları ve Diğer Uluslararası Programlar Kapsamında Ar-Ge Projesi Yürüten TGB Firma Sayısı	0	1	3
Bölgede Ab Çerçeve Programları ve Diğer Uluslararası Fonlarla Finanse Edilen Projelerin Bu Döneme Karşılık Gelen Bütçesi (Euro)	€0,00	€80.000,00	€1.500.000,00
Kuluçka Firmaları Tarafından Kullanıma Hak Kazanılan Erken Aşama Fonlarının ve Girişimcilik Desteklerinin Toplam Miktarı	₺0,00	₺900.000,00	₺3.600.000,00
Yönetici Şirket: Kurumsallaşma, Markalaşma ve Sürdürülebilirlik			
Yönetici Şirket Genel Müdürlüğünün ve/veya Yönetim Kurulu Üyelerinin Katıldığı Kapasite Geliştirme Faaliyeti Sayısı	3	8	20
Yönetici Şirketin Genel Müdürlüğünün ve/veya Yönetim Kurulu Üyeleri Haricindeki Çalışanlarının Katıldığı Kapasite Geliştirme Faaliyeti Sayısı (Eğitim, TGB/Tto İnceleme Ziyareti Vb.)	0	3	8

Bölge Yönetici Şirketi ve Üçüncü Taraflarca Yapılan, Devlet Yardımı Haricindeki Toplam Harcaması (TL)	₺1.394.756,48	₺8.000.000,00	₺35.000.000,00
Bölge Yönetici Şirketine Sağlanan Toplam Devlet Yardımı (Ödenek ve Muafiyetler) (TL)	₺16.679.145,38	₺0,00	₺300.000.000,00
Elde Edilen Toplam Kira Bedeli (TL) (İşletme Giderlerinden Elde Edilen Gelir Dahil)	₺912.202,83	₺3.500.000,00	₺8.000.000,00
Yönetici Şirket Toplam İşletme Harcaması (TL)	₺2.323.648,20	₺2.500.000,00	₺10.000.000,00
Yönetici Şirketin Firmalara (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Sağladığı Hizmetlerden Elde Ettiği Gelir (Bu Dönemde)	₺0,00	₺0,00	₺100.000,00
Yönetici Şirketin TGB Dışındaki Firmalara Sağladığı Hizmetlerden Elde Ettiği Gelir (Bu Dönemde)	₺0,00	₺200.000,00	₺500.000,00
Yönetici Şirketin Sahip Olduğu Kalite Belgesi Sayısı	0	0	2
TGB'Nin Binaları İçin Ulusal ve/veya Uluslararası Düzeyde Aldığı Ödül Sayısı	0	0	1
Yönetim Kurulunda Bulunan ve İcracı Olmayan Bağımsız Üye Sayısı	0	0	0
FAALİYET			
Ar-Ge, İnovasyon Faaliyetleri			
Bu Dönemde Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları Tarafından Bölgede Yürütülen Toplam Ar-Ge Projeleri Sayısı	8	20	35
Bölge İçi ve Bölge Dışı Firmalarla İşbirliği Yapan Firma Sayısı (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları)	2	10	15
Firmaların (Yönetici Şirket Dahil) Bölge İçi ve Bölge Dışı Firmalarla İşbirliği İle Yaptıkları Proje Sayısı	2	12	18
Yönetici Şirket Aracılığı İle Sağlanan Mentörlük, Danışmanlık ve Eğitim Hizmetlerinden Yararlanan Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) ve Ön Kuluçka Girişimcisi Sayısı	54	30	60
Faaliyet Yılı İçerisinde Bölge Yönetimi Tarafından Organize Edilen ve/veya Ar-Ge ve Kuluçka Firmalarının Yönetici Şirket Aracılığıyla Katılım Sağladığı Fuar Sayısı	0	3	6
Faaliyet Yılı İçerisinde Bölge Yönetimi Tarafından Organize Edilen ve/veya Yönetici Şirket Aracılığıyla Fuarlara Katılım Gösteren Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Sayısı	0	10	25
İnovasyon Ekosistemi Geliştirme Faaliyetleri			
Bu Dönem İçerisinde İstihdam Edilen Toplam Öğrenci, Stajyer Sayısı (Yönetici Şirket Dahil)	7	7	10

Bu Dönem İçerisinde Bölgeler Bünyesinde Kurulan Kümelenme Sayısı	0	0	2
TGB İçerisinde Yer Alan Ar-Ge/Tasarım Merkezi Sayısı	0	1	3
Bu Dönem İçerisinde Organize Edilen Yerel ve Uluslararası Yatırımcı-Girişimci Buluşma Toplantılarının Sayısı	0	0	1

Bilgi ve Teknoloji Transfer Faaliyetleri

Bu Dönemde Akademisyenlerle İşbirliği Yapılan Proje Sayısı	1	3	10
Yabancı Firmalarla İşbirliği Yapan Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Sayısı	0	0	1

Uluslararasılaşma Faaliyetleri

Uluslararası Ortak Bulma/Eşleştirme Hizmetinden Yararlanan Firma Sayısı	0	1	3
Bölgeye Ait Yurtdışı Ofis/İrtibat Sayısı	0	0	0
Bu Dönem İçerisinde Ar-Ge ve Kuluçka Firmalarına Yönelik Düzenlenen Uluslararası Hızlandırma Programı Sayısı	0	0	1
Bu Dönem İçerisinde Ar-Ge ve Kuluçka Firmalarına Yönelik Uluslararası Hızlandırma Programından Faydalanan Firma Sayısı	0	0	4

ÇIKTI

Bu Dönem İçerisinde Firmaların Ar-Ge Projeleri Sonunda Elde Ettiği Yeni Ürün/Hizmet Sayısı	0	2	10
Bu Dönem İçerisindeki Toplam Ulusal Patent Başvuru/Tescil Sayısı	0	0	2
Bu Dönem İçerisindeki Toplam Uluslararası Patent Başvuru/Tescil Sayısı	0	0	0
Bu Dönem İçerisinde Toplam Triadik Patent Başvuru/Tescil Sayısı	0	0	0
Bu Dönem İçerisindeki Toplam Faydalı Model Başvuru/Tescil Sayısı	0	0	2
Bu Dönem İçerisindeki Toplam Endüstriyel Tasarım Başvuru/Tescil Sayısı	0	0	1
Bu Dönem İçerisindeki Toplam Marka Tescil Sayısı	0	2	4

SONUÇ

Bu Dönem İçerisinde Toplam İhracat Yapan Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Sayısı	0	0	5
Bu Dönem İçerisinde Bölgede Satış Yapan Firma (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) Sayısı	0	4	20
Bu Dönem İçerisinde Kuluçka Firmaları Tarafından Yapılan İhracat (ABD Doları)	\$0,00	\$0,00	\$200.000,00

Bu Dönem İçerisinde Kuluçka Firmaları Tarafından Yapılan Satış Tutarı (TL)	₺0,00	₺16.000.000,00	₺40.000.000,00
Bu Dönem İçerisindeki Toplam İhracat Miktarı (ABD Doları)	\$0,00	\$0,00	\$300.000,00
Ar-Ge Faaliyetleri Sonucu Gerçekleştirilen İhracat(ABD Doları)	\$0,00	\$0,00	\$300.000,00
Ar-Ge Dışı Faaliyetler Sonucu Gerçekleştirilen İhracat(ABD Doları)	\$0,00	\$0,00	\$1.000.000,00
Toplam Ar-Ge Geliri (TL)	₺0,00	₺0,00	₺15.000.000,00
Firmaların (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) TGB İçerisindeki Bu Dönemde Toplam Cirosu(Ar-Ge Geliri ve Ar-Ge Dışı Gelir)	₺0,00	₺15.000.000,00	₺80.000.000,00
Teknoloji Transferi Faaliyetleri Sonucu Lisanslanan Teknolojilerden Elde Edilen Gelir (TL)	₺0,00	₺100.000,00	₺300.000,00
Bu Dönem İçerisindeki Toplam İthalat Miktarı (ABD Doları)	\$187.910,89	\$0,00	\$100.000,00
Ar-Ge Faaliyetleri İçin Gerçekleştirilen İthalat (ABD Doları)	\$0,00	\$0,00	\$100.000,00
Ar-Ge Dışı Faaliyetler İçin Gerçekleştirilen İthalat (ABD Doları)	\$187.910,89	\$0,00	\$0,00
Firmaların (Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları) TGB İçerisindeki Bu Döneme Ait Toplam Ar-Ge Gideri (Yönetici Şirket Giderleri Dahil)	₺6.658.000,00	₺5.000.000,00	₺20.000.000,00

2.5 Stratejik Atılım Alanları (Plan Döneminde Yapılacak Çalışmalar/Faaliyetler)

2.5.1 Yönetimsel gelişme, kurumsallaşma ve sürdürülebilirlik

Ar-Ge alanı ve ofis vb. kiralama, teknolojinin transferinde köprü görevi, eğitim/ danışmanlık ve mentörlük gibi kiralama dışı hizmetler ile sürdürülebilirlik sağlanmaktadır. Böylece her yıl elde edilen geri bildirim ve deneyimler doğrultusunda sistem üzerinde geliştirme çalışmaları yapılabileceğinden sürdürülebilirlik sağlanabilecektir.

2.5.1.1 Yönetim yönetim ve kurumsallaşma

Yönetimsel gelişme; Yönetim ekibinin yönetsel yetkinliklerini geliştirmelerini, fasilitasyon ve danışmanlık çözümleri ile yönetici ekiplerinin potansiyellerini ortaya çıkaracak yeni yaklaşımlardan beslenen, görev ve ilişki odağını dengeleyen araçlarla farklı bir bakış açısı yaratmaktadır. Stratejik yönetim bölge şirketinin faaliyetlerine, kaynaklarına, organizasyonun rekabet içinde bulunduğu iç ve dış çevrelere bağlı olarak planlamalarını gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda yönetimsel anlamda bölge dinamiklerine sahip iştirakçi kurumlarında temsil oranlarına dikkat edilmektedir. Seçimli genel kurullarda yönetim kurulu üyelerinin ve ortakların belirlediği politikalar dikkate alınmaktadır. Yönetim kurulunun iş yükünü hafifletebilmek amacıyla icra kurulu gibi alt kurullar ile denetim ve yürütme faaliyetleri denetlenmektedir. Ortakların tamamına 3 aylık periyotlar halinde bülten başlığı altında faaliyet raporları sunularak bölgenin çalışmalarında şeffaflık sağlanmaktadır. Ayrıca ulusal ve uluslararası teknoloji geliştirme bölgeleri incelenerek iyi örnek uygulamalarına dikkat çekilmektedir.

Kurumsallaşma; Kurumsallaşma temel olarak beş adımda gerçekleşmektedir.

Şirkette vizyon-misyon, Şirketin üst yönetim yapısının şekillendirilmesi, İnsan kaynaklarının yapılandırılması, Yönetim metrikleri setinin hazırlanması ve Dijital dönüşüm'dür. Bölge işletmesi kurumsallaşma sinerjisinde; sosyal, ekonomik ve politik nitelikteki olayları yakından takip etmektedir. Elde edilen verilerin ve değerlendirmelerin neticesinde bölge yol haritasının oluşturulması sağlanmaktadır. Yılda 18 yönetim kurulu toplantısı ile politikalar ile elde edilen verilerin değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Mersin Agropark'ın yönetim ve yönetim alanlarında atılacak adımlar aşağıda özet olarak verilmiştir;

Yönetim Kurulunun en üst düzeyde etki ve etkinlik sağlayacak şekilde yapılandırılması,

Yönetim Kurulu'nda icrada görevli olan ve olmayan üyeler bulunması,

Yönetim Kurulu üyeleri içerisinde, görevlerini hiçbir etki altında kalmaksızın icra etme niteliğine ve potansiyeline sahip bağımsız üyelerin bulunması,

Yönetim Kurulu üyelerinin seçiminde, birikimli oy sisteminin uygulanmasına öncelik verilmesi,

Bu süreçte yönetim aracılığı ile hizmetlerin dağıtımında ve stratejik karar verme sürecinde dörtlü sarmal aktörlerinin daha fazla rol almasının sağlanması,

Yönetişim dörtlü sarmal aktörlerinin arasında uzun dönemli dengedeki değişim ile ilgilenmesi ve stratejilerin buna göre belirlenmesi,

Yönetişim ile dörtlü sarmal aktörlerini arasındaki ilişkilerde mevcut güç bağımlılıklarının açıklığa kavuşturulması,

Yönetişim ile yönetimin, daha etkin rehberlik ve danışmanlık yapabilmesi için yeni araç ve gereç kullanması.

a) Ön kuluçka yönetim birimi

Mersin Agropark'a ait olan Heleke Yerleşkesinde 1,7 dekarlık arazi alanı Ön Kuluçka alanı olarak belirlenmiş olup, plan döneminde ön kuluçka altyapı olanaklarına dair yenilikler ve yatırımlar planlanmaktadır.

Ar-Ge odaklı olarak düzenlenen etkinliklerinin sağlanması dijitalleşme ağının oluşturulmasıyla öğrencilerin bilgiye ulaşımının kolaylaştırılması, Tarım ve Gıda alanındaki İhtisas sahibi kurum ve kuruluşlarla öğrencilere ücretsiz mentorlük hizmetinin sağlanması, üniversitelerde proje yönetiminin ders olarak okutulması için protokoller imzalanması, bireysel genç girişimcilik faaliyetlerinin çağrı dönemlerine değil yılın tamamına yayılması.

b) Kuluçka merkezi yönetim birimi

Mersin Agropark bünyesinde kuluçka merkezi aktif olup, başlangıç aşamasındaki firmalara 3.600 m2 ofis ve yaklaşık 700 dekarlık arazi alanı ve alt yapı desteği verilmektedir. Ofis ve arazi desteğinin yanı sıra Mersin Agropark bünyesinde bulunan

firmalara, sürdürülebilirliği sağlama, ürün/süreç geliştirme süreçlerinde yatırımcı ile buluşturma, eğitim ve mentorluk destekleri sağlanmaktadır. Bu desteklerin yanı sıra her yıl hızlandırıcı programları gerçekleştirilmekte ve kuluçka firmalarının ulusal ve uluslararası pazarda yer almalarının sağlanması için destek verilmektedir. Mevcut plan çerçevesinde kuluçka merkezinde iyileştirme çalışmalarının çeşitlendirilmesi ile firmalara nitelikli hizmetlerin verilmesi planlanmaktadır.

c) Teknoloji transfer ofisi yönetim birimi

Mersin Agropark Teknoloji Transfer Ofisi, bilimsel ve teknolojik bilgiyle kalkınmaya aracılık etmek, üretilen bilginin ticarileştirilmesini sağlamak ve teknoloji transferini gerçekleştirmek amacıyla 15.12.2022 tarihinde kurulmuştur. Agropark TTO, açık yenilik yaklaşımını takip ederek yenilikçi ve girişimci aktivitelerin kolayca yapılabileceği ideal bir lokasyon sağlayacaktır. Agropark TTO, aynı zamanda girişimciler için bir eğitim merkezi olacaktır. Agropark TTO, fiziksel altyapıya olduğu kadar yeni fikirleri, yeni ürünleri ve hizmetleri dönüştürecek yeni fikirlerin oluşması için gerekli olan ortamı sağlayacaktır. Plan kapsamında TTO faaliyetlerinin verimliliğinin artırılması hedeflenmektedir.

2.5.1.2 TGB'nin sürdürülebilirliği

Eylem	Sorumlu	(Varsa) İşbirliği Yapılacak Kurumlar	Başlangıç (ay/yıl)	Bitiş (ay/yıl)
Açık bir uzun dönemli vizyon oluşturulması ve bu vizyona sıkı sıkıya bağlılık	Yönetim Kurulu	Mersin Üniversitesi Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları Mersin Büyükşehir Belediyesi	01/2024	12/2026
Gayrimenkul yönetiminden çok Ar-Ge arka planına ve güçlü liderlik niteliklerine sahip Agropark yöneticiliği mantalitesinin korunması	Yönetim Kurulu	Mersin Üniversitesi Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları Mersin Büyükşehir Belediyesi	01/2024	12/2026
Mersin AGROPARK civarındaki bölge ile etkili ekonomik ve sosyal entegrasyonunun devamlılığının sağlanması	Tüm Paydaşlar	Mersin Üniversitesi Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları Mersin Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü Mersin Büyükşehir Belediyesi	01/2024	12/2026
Teknoloji transferine ve iş becerisi kazanılmasına destek olunması	Yönetim Kurulu	Mersin Üniversitesi Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları Mersin Büyükşehir Belediyesi	01/2024	12/2026
Agroparkı markalaştırmak ve Agropark kültürünü şekillendirmek bağlamında, araştırma kurumuna verilen yüksek değerlerin vurgulanması	Yönetim Kurulu	Mersin Üniversitesi Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları Mersin Büyükşehir Belediyesi	01/2024	12/2026

2.5.2 Markalaşma ve tanıtım

Eylem	Sorumlu	(Varsa) İşbirliği Yapılacak Kurumlar	Başlangıç (ay/yıl)	Bitiş (ay/yıl)
Hedef kitlenin zihninde oluşması istenen konumlandırma fikrinin, kolay ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi	Genel Müdür ve Yardımcıları	Mersin Üniversitesi Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları Mersin Büyükşehir Belediyesi	01/2024	12/2026
Tanıtım ve bilgilendirme toplantılarının yapılması	Genel Müdür ve Yardımcıları	Mersin Üniversitesi Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları Mersin Büyükşehir Belediyesi	01/2024	12/2026
Agropark web sayfasının daha kullanışlı hale getirilmesi	Genel Müdür ve Yardımcıları	Hizmet alımı	01/2024	12/2026
Öğretim Elemanlarının temel yetkinliklerinin yer aldığı web tabanlı veri bankasının oluşturulması	Genel Müdür ve Yardımcıları	Hizmet alımı	01/2024	12/2026

2.5.2.1 Konumlandırma ve markalaşma stratejisi

Hedef kitlenin zihninde oluşması istenen konumlandırma fikrinin, kolay anlaşılır şekilde düzenlenmesi,

Bölgedeki diğer Teknopark'lerden sıyrılıp ilgililerin zihninde yer edinebilmek için tutarlı mesajların verilmesi ,

Hedef kitlenin güvenebileceği noktalara odaklanılması,

Tanıtım ve bilgilendirme toplantılarının yapılması faaliyetlerin sonunda raporun hazırlanması Agropark web sayfasının daha kullanışlı hale getirilmesi,

Öğretim Elemanlarının temel yetkinliklerinin yer aldığı web tabanlı veri bankasının oluşturulması.

2.5.3 Fiziki yatırımların ve altyapı olanaklarının etkin kullanımı ve geliştirilmesi

Mersin Agropark'ın Fiziki Yatırımları,

Alanı ve Çevresi,

Agropark Altyapı Olanakları,

Ön Kuluçka Altyapı Olanakları,

Kuluçka Altyapı Olanakları.

2.5.3.1 TGB'nin fiziki yatırımları, alanı ve çevresi

Mersin Agropark TGB'sine ait; Mersin İli, Tarsus İlçesi Heleke (Reşadiye) Mahallesi'nde bulunan 95.849,17 m2 ve Alifakı Mahallesi'nde bulunan 703.481,81 m2 olmak üzere toplam 799.330,98 m2 alan bulunmaktadır. Heleke yerleşkesinde bulunan 3.600 m2'lik kapalı alanda Ar-Ge firmalarına Ar-Ge ofisi desteği verilmektedir. İhale kapsamında; arazi ve ofis alanlarında drenaj hattı, elektrik hattı, sulama kanalları, tesviye işlemleri, tel-çit, sokak aydınlatma direkleri ve yol yapım çalışmaları tamamlanmıştır.

2.5.3.2 Teknopark altyapı olanakları

Mersin Agropark'ta girişimci adayları için Ön Kuluçka ve Kuluçka alanları bulunmaktadır. Tarım ve Gıda konularında Ar-Ge yapacak olan kişi, kurum ve kuruluşlara Ar-Ge arazi alanı ve Ar-Ge ofis alanı desteği verilmektedir. Ar-Ge arazi alanlarında; sulama, elektrik, yol, sokak aydınlatması ve güvenlik hizmeti, Ar-Ge ofis alanlarında; bina sigortası, elektrik, su, internet,

iklimlendirme ve güvenlik hizmeti sunulmaktadır. Bununla ilgili yenilikler ve yatırımlar, planlanan dönem içerisinde de devam ettirilecektir.

2.5.3.3 Ön kuluçka altyapı olanakları

Mersin Agropark Tarım ve Gıda İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin Heleke yerleşkesinde Ön kuluçka merkezi bulunmaktadır. 1.700 m2 Ar-Ge arazi alanı ve 21 m2 Ar-Ge ofis alanı ile Ön Kuluçka girişimcilerine destek verilmektedir. Arazi ve ofislere elektrik, su, internet, iklimlendirme, drenaj ve güvenlik (7/24 saat) hizmetleri ücretsiz olarak sunulmaktadır. Ofisler Ana binadan bağımsız olup mutfak WC gibi ortak kullanım alanları ön kuluçkada faaliyet gösteren girişimci adayları için ayrıca hazırlanmıştır.

2.5.3.4 Kuluçka altyapı olanakları

Mersin Agropark Tarım ve Gıda İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş. İdari Binasında yer alan Firmalar için ortak kullanıma yönelik mutfak, dinlenme alanları mevcuttur. Kesintisiz internet için Radyolink ve yine bölge firmalarının ihtiyaç duyacağı kesintisiz enerji için Özel enerji nakil hattına sahiptir. AR-GE ofislerinde ısıtma – soğutma, havalandırma ve laboratuvar kurulumları için gerekli altyapılar mevcuttur. Firmaların giriş çıkışlarını kontrol amacı ile parmak izi okuyucu bölgede faal olarak kullanılmaktadır. Bölge firmalarının güvenliği amacı ile 7/24 güvenlik hizmeti sunulmaktadır. Güvenlik kameraları ile bölgenin kontrolü üst seviyededir. Bölge ve Firmalar arasındaki yazışmalarda kullanılan EBYS (Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi), proje yönetim (Portal Agropark) yazılımı, Bölge alan kontrol yazılımı kullanılmaktadır. Bölge arazilerinde parsellerin tamamını elektrik, su, internet, drenaj ve güvenlik (7/24 saat) hizmetleri sunulmaktadır.

2.5.4 Hizmet, faaliyet ve programların güçlendirilmesi ve yeni hizmetlerin tasarlanması

Ön Kuluçka Hizmetleri, Faaliyetleri ve Programları

Kuluçka Hizmetleri, Faaliyetleri ve Programları

Yönetici şirket bölgede girişimciliğin artırılması, nitelikli Ar-Ge çalışmalarının bölgeye çekilmesi, tarım ve gıda alanlarında faaliyet gösteren işletmelerin bölge firmalarıyla işbirliği içerisinde olması, üniversite-sanayi işbirliği potansiyelinin artırılması amacıyla;

Ön Kuluçka Hizmetleriyle verilen destekleri çeşitlendirmekte,

Kuluçka Hizmeti alan firmalara mentörlük hizmeti sunmakta,

Teknoloji Transfer Ofisi üzerinden üniversite ve sanayi işbirliklerini artırmakta,

İşbirliği Ağları ve Sinerji Oluşturulmasına yönelik toplantılar düzenlemekte,

Ar-Ge Odaklı Kümelenme çalışmaları için altyapısını geliştirmekte

Bölgeye uluslararası firmaları davet ederek kurumsal kapasiteyi artırmakta,

Görünürlük faaliyetlerini artırarak ulusal ölçekli işletmelere ulaşmakta,

Akademik girişimciliği destekleyici teşvik kalemlerini oluşturmaktadır.

2.5.4.1 Teknopark firmaları hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Bölgede faaliyette bulunan işletmeler ile yönetici şirket arasında kontak kişileri belirlenerek aylık ve 6 aylık genel değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Firmaların görünürlük faaliyetlerinin artırılması ve mevcut ekosistemdeki çalışmaların yerinde görebilmek amacıyla fuar ve kongrelere katılımları teşvik edilecektir. Bölge üniversiteleriyle yürütülen iş birlikleri teşvik edilecek olup ödül sistemi aktif edilecektir. Ar-Ge çıktılarının ticarileşebilme potansiyelini artırmak amacıyla teknoloji transfer ofisi aracılığı ile bölge meslek odalarına yıllık sunumlar ve bilgilendirme toplantılarıyla işbirlikleri teklif edilecektir. Bölge firmalarının proje geliştirme kapasitelerini artırmak amacıyla eğitimler düzenlenecek olup ulusal ve uluslararası proje pazarlarına katılımları teşvik edilecektir.

2.5.4.2 Ön kuluçka hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Stratejik Plan döneminde ön kuluçka hizmetleri, faaliyetleri ve programlarının güçlendirilmesi ve geliştirmesi konusunda planlamalar yapılmıştır. Akademisyen ve üniversite öğrencilerine yönelik eğitimler ve hizmetler için Tarsus Üniversitesi ile İş Birliği Protokolü imzalanmış olup, diğer ilgili kurumlar arasında da İş Birliği Protokolleri düzenlenecektir.

2.5.4.3 Kuluçka hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Mersin Agropark, tarım ve gıda konularında Ar-Ge çalışması yapacak olan kuluçka firmalarına arazi ve ofis alanı desteği sağlamaktadır. Kiralanan ar-ge ofislerinde; ortak kullanım alanları, wc, güvenlik, internet altyapısı, iklimlendirme, havalandırma ve kapalı otopark bulunmaktadır. Kiralanan ar-ge arazi alanlarında ise; sulama kanalları, enerji, güvenlik, yol, sokak aydınlatmaları ve drenaj hattı mevcuttur. Stratejik Plan kapsamında firmalara ayrılan alanların artırılması, sosyal alanların artırılması, kuluçka firmalarına fon bulma ve ortak eşleştirme çalışmalarının yapılması ve firmalar arası işbirliklerinin artırılmasına yönelik etkinlik yapılması planlanmaktadır.

2.5.4.4 Teknoloji transfer hizmetleri

Mersin AGROPARK Teknoloji Transfer Ofisi, bilimsel ve teknolojik bilgiyle kalkınmaya aracılık etmek, üretilen bilginin ticarileştirilmesini sağlamak ve teknoloji transferini gerçekleştirmek amacıyla 15.12.2022 tarihinde kurulmuştur.

AGROPARK TTO, açık yenilik yaklaşımını takip ederek yenilikçi ve girişimci aktivitelerin kolayca yapılabileceği ideal bir lokasyon sağlayacaktır.

AGROPARK TTO, aynı zamanda girişimciler için bir eğitim merkezi olacaktır.

AGROPARK TTO, fiziksel altyapıya olduğu kadar yeni fikirleri, yeni ürünleri ve hizmetleri dönüştürecek yeni fikirlerin oluşması için gerekli olan ortamı sağlayacaktır.

TTO Amaçları;

- Yapılacak bilimsel araştırmaların karşılaşacakları riskleri azaltmak,
- Sanayici ve yatırımcıya bilgi aktarımı sağlayarak rekabet güçlerini arttırmak,
- Girişimcilik, inovasyon, Ar-Ge ve fikri mülkiyet hakları konusunda bilgi aktarımı yapmak,
- Yerli ve uluslararası patentler konusunda girişimcilere katkı sağlamak,
- Şirketlere nitelikli personel desteği sağlamak,
- Üniversiteler, Kamu ve Sanayicileri bir araya getirerek projeler geliştirmek,
- Akademisyenlerden gelen bilimsel çalışmaların sanayinin hizmetine sunmak,
- Akademik bilginin ticari değer kazanmasını sağlamak,
- Ortaya çıkan ticari değerın endüstriye aktarımı ile katma değer yaratmak,
- Sanayinin duyduğu bilimsel çalışmaların yurtdışından değil üniversitelerden sağlamak,
- Öğrencilere Ar-Ge inovasyon kapsamında destek sağlamak.

2.5.4.5 Erken aşama finansman destek hizmetleri

TÜBİTAK BİGG başvurularının ve görünürlüğünün artırılması, ilgili plan döneminde uygulayıcı kuruluş olarak TÜBİTAK başvurularının yapılması ve bölgede projelerin toplandığı proje havuzunun oluşturulması sağlanacaktır.

2.5.4.6 İşbirliği ağları ve sinerji oluşturma hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Firmalarımıza ve Mersin Agropark'a faydalı olan her türlü işbirliği ağlarından faydalanılacaktır.

2.5.4.7 Ar-Ge odaklı küme geliştirme hizmetleri, faaliyetleri ve programları

TGB'de küme oluşturabilecek firmalar ile işbirliği sağlanması amacıyla tanıtım toplantı/etkinlikleri uygulanacaktır. Kümelenme çalışmalarında firmaların %75'i TGB firmalarından olup %25'i bölge firmalarını içerecek şekilde planlanacaktır. Ar-Ge kültürünün bölge dışındaki firmalara yansıtılması ve bölgenin cazibesinin artırılması için bu ve benzeri etkinliklere ağırlık verilecektir. Tarım alanında gerçekleştirilecek ilk kümelenme faaliyetini süs bitkileri ve gıda alanlarındaki kümelenme çalışmaları izleyecektir.

2.5.4.8 Uluslararasılaştırma hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Tarsus, Mersin, Çağ ve Toros Üniversitelerinde eğitim alan yabancı uyruklu öğrencilerin TGB'deki firmalar için dış ticaret elçileri olmalarını sağlayacak programlar uygulanacaktır. Başta tarım ve gıda olmak üzere yurt dışı menşeli ar-ge firmalarının bölgeye davetini ve bölge ar-ge/inovasyon ekosistemini geliştirmeye yönelik programlar uygulanacaktır. Yine yurt dışı menşeli

firmaların bölgede ar-ge yürütebilmelerine olanak sağlayacak teşvik mekanizmaları hayata geçirilecektir.

2.5.4.9 Diğer hizmet, faaliyet ve programlar

Mersin Agropark, bünyesinde faaliyet gösteren firmalara Ar-Ge arazi ve ofis alanı hizmetiyle beraber kesintisiz enerji desteği, 7/24 güvenlik hizmeti, internet altyapı desteği, firmalar arası sinerji oluşturacak ortak alanların sunulması, arazilerde ar-ge çalışmalarını kolaylaştırıcı altyapı desteği verilmektedir. Planlanan dönem içerisinde firmalar arası işbirliklerini arttırıcı sosyal alanların iyileştirilmesi, ön kuluçka girişimcileri için alan genişletilmesi, ar-ge yi teşvik edici hammadde (gübre, tohum vb.) desteğinin sağlanması, Çukurova Bölgesi'nde konumlanmış enstitülerde görev yapan uzmanların TGB firmalarına mentorluk desteği sağlanması, arazi tesviye vb. ar-ge dışı hizmetlerin sunulmasına yönelik faaliyetler geliştirilecektir.

2.5.5 Yerel/ Bölgesel Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin geliştirilmesinde TGB'nin rolü

Yönetici şirket bölgede girişimciliğin artırılması, nitelikli Ar-Ge çalışmalarının bölgeye çekilmesi, tarım ve gıda alanlarında faaliyet gösteren işletmelerin bölge firmalarıyla işbirliği içerisinde olması, üniversite sanayi işbirliği potansiyelinin artırılması amacıyla;

Ön Kuluçka Hizmetleriyle verilen destekleri çeşitlendirmekte,

Kuluçka Hizmeti alan firmalara mentörlük hizmeti sunmata,

Teknoloji Transfer Ofisi üzerinden üniversite ve sanayi işbirliklerini artırmakta,

İşbirliği Ağları ve Sinerji Oluşturulmasına yönelik toplantılar düzenlemekte,

Ar-Ge Odaklı Kümelenme çalışmaları için altyapısını geliştirmekte

Bölgeye uluslararası firmaları davet ederek kurumsal kapasiteyi artırmakta,

Görünürlük faaliyetlerini artırarak ulusal ölçekli işletmelere ulaşmakta,

Akademik girişimciliği destekleyici teşvik kalemlerini oluşturmaktadır.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği (TGBD)'nin Mentör-Menti programı eşleştirmesi ile 2019-2021 yılında Ankara Teknokent, 2022-2023 yılında ise Antalya Teknokent mentörümüz olmuştur. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı organizasyonu ile her yıl 2 kez düzenlenen TGB Koordinasyon toplantısına katılım sağlanmaktadır.

2.5.5.1 Diğer TGB'lerle işbirliği ve ortaklık

Mersin Agropark'ın ortaklık yapısı on üç kurumdan oluşmaktadır. Bu kurumların içerisinde yer alan Çukurova Teknokent ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin faaliyetlerini arttırıcı etkinlikler ve görüşmeler yapılmaktadır. Mersin Agropark ile Çukurova Teknokent arasındaki işbirliklerinin artırılması, aynı bölgede bulunan ve ortak problemlere sahip firmaların sorunlarına güçlü çözümler üretilmesini ve kaliteli hizmetin sunulmasını sağlayacaktır. Katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi, Ülkemizin ekonomik ve teknolojik refah düzeyinin artırılması ve firmaların Ar-Ge çalışmalarını kolaylaştırıcı hizmetlerin sunulması için mevcut işbirlikleri daha da arttırılacaktır.

2.5.5.2 Sermaye faktörlerinin ve akışların güçlendirilmesi

Bölgeye doğru yapılan göçlerin TGB'nin gelişmesi üzerinde, insan sermayesinin bölgeye kayması sebebiyle olumlu etkileri olacağı açıktır. Nitelikli iş gücünün TGB faaliyetleriyle bölgede tutunmasını sağlamak bölgeye fayda sağlayacaktır. Mevcut durum TGB'nin nitelikli iş gücünü çekmeye başladığı izlenimini doğururken ilerleyen yıllarda TGB'nin avantajları ve farkındalığının artırılması ile bu olumlu etkinin artması beklenmektedir. Mersin İli ve ilçelerinde yapılan tespitlerde birçok işletmede yaşanan düşük kapasite ile üretimin nedeninin; işletmede çekilen finansman yetersizliği olduğu görülmektedir. Bu nedenle düşük faizli ve uzun vadeli kredi temini mümkün olduğunda veya kaynaklarının araştırılarak kullanıma açılması halinde daha çok üretim olanağı sağlanabilecektir. TGB vergisel destekleri bu alanda da olumlu katkı sağlayacaktır. Bölgenin dışa dönük rekabet gücü yüksek kaliteli ürün üreten KOBİ'lerin finansman yönüyle desteklenmesinin sağlanması ve bu desteklerin temini sırasında istenilen teminatların makul seviyeye çekilmesi ve ipotek işlemlerinin kolaylaştırılması üretim, istihdam ve ihracatı olumlu yönde etkileyecektir.

Yönetici şirketin mevcut sermayesi ve gelirleri mevcut hizmetleri finanse edebilir yapıda olduğunu ve sürdürülebilirliğinin bir göstergesidir. İlave insan kaynağı ile hizmetlerinin artması ve bölge firmalarının finansal kaynaklara ulaşımında katkı sağlayacağı gibi gelir getirici faaliyetleri ile gelecek dönemler için hizmet çeşitliliğinin artırılması sağlanacaktır.

2.5.5.3 Dörtlü sarmalın gelişimi ve etkinliğinin artırılması

TGB'ler ile bölgenin yenilik üretme kapasitesinin artırılması ve teknoloji üretiminin hızlandırılması hedeflenmektedir. Ancak

yenilik sadece sanayi kesiminin kendi içerisinde yapabileceği bir faaliyetten ziyade üniversite, sanayi ve diğer ilgili yerel-ulusal kuruluşların bir araya gelmesi ile ortaya çıkan bir sonuç olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle, etkin çalışan bir Dörtlü Sarmal (Üniversite-Sanayi-Devlet-Sivil Toplum Kuruluşları) modeli yenilik ekosistemi olarak görülmektedir.

Buna ek olarak, sistemin diğer öğelerini kültürel normlar, alışkanlıklar, toplumsal kurallar, tarih gibi faktörler oluşturmaktadır. Bölgesel inovasyon sistemi, kendisini oluşturan aktörler arasındaki iş birlikleriyle hayat bulmakta ve sistemin etkinliği, bu aktörler arasındaki ilişkilerin kalitesi ve yoğunluğuyla şekillenmektedir.

Sivil Toplum Kuruluşları

Kamu Kurumları

Üniversite ve Araştırma Merkezleri

Özel Sektör Firmaları

TGB'nin Tarsus/Mersin ilindeki gelişiminde ve desteklenmesinde en büyük yüklenici aktör şüphesiz üniversite ve araştırma merkezleridir. Özellikle Teknopark'ın Mersin ilinin merkezinde yer alması ve yönetiminde ve mersinde yer alan 5 farklı üniversitenin bünyesinde faaliyetlerini daha aktif olarak yerine getirme imkânına kavuşması üniversitenin sarmal içerisindeki önemli aktör olma rolünü ön plana çıkarmaktadır. Bununla birlikte özellikle, TGB'nin farkındalığının artırılması için tanıtım toplantıları ve üniversite-sanayi iş birliği kapsamında sektörel toplantılara ev sahipliği konusunda başta belediyeler olmak üzere gıda ve tarım alanındaki tüm STK'lar özveriyle çalışmaktadır. Ayrıca Mersin ve Tarsus Ticaret ve Sanayi Odalarının'da TGB ile ilgili tanıtım, firma ziyaretleri, bilgilendirme, danışmanlık, çalıştay ve panel gibi faaliyetlerde etkin bir rol üstlenmektedir.

2.5.5.4 Yönetici şirket sosyal sorumluluk faaliyetleri

Yönetici şirket olarak, özellikle bölge lise ve üniversite düzeyindeki öğrencilere tanıtım, gezi ve ücretsiz eğitim faaliyetleri ile gençlerin Ar-Ge ve inovasyon ekosistemini tanımaları ve kariyer planlarında Teknoparkların dikkate alınması gerektiği konularda bilinç ve farkındalık oluşturma faaliyetleri yapılmaktadır. Tarsus üniversitesi ile imzalanan protoller ile üniversite müfredata proje yönetimi dersleri eklenmiş olup öğrencilerin TGB ön kuluçka deneyimi kazanmaları için teşvik mekanizmaları geliştirilmiştir. Bu yapının diğer üniversitelere de entegrasyonu bu plan döneminde yaygınlaştırılacaktır. Tarımsal faaliyetlerin olmazsa olmazı çevre bilinci işletme yönergesi başta olmak üzere bölge sınırları içerisinde ilk sırada önceliklendirilmiş olup çevre koruma kültürü ve sürdürülebilirlik politikalarının hazırlanmasına ağırlık verilmiştir.

2.6 Eylem Planı

Eylem	Sorumlu	(Varsa) İşbirliği Yapılacak Kurumlar	Başlangıç (ay/yıl)	Bitiş (ay/yıl)
1 Yönetimsel gelişme, kurumsallaşma ve sürdürülebilirlik				
1.1 Yönetim yönetim ve kurumsallaşma				
Yönetim Kurulunun en üst düzeyde etki ve etkinlik sağlayacak şekilde yapılandırılması Yönetişim dörtlü sarmal aktörlerinin arasında uzun dönemli dengedeki değişim ile ilgilenilmesi ve stratejilerin buna göre belirlenmesi Yönetişim ile yönetimin, daha etkin rehberlik ve danışmanlık yapabilmesi için yeni araç ve gereç kullanılması	Yönetim Kurulu Başkanı	Mersin Üniversitesi, Tarsus Üniversitesi, Ticaret ve Sanayi Odaları, Mersin Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, Mersin Büyükşehir Belediyesi	1/2023	1/2026
a) Ön kuluçka yönetim birimi				
Kuluçka firmaları için yeni girişimcilerin yetiştirilmesi	Genel Müdür	Üniversiteler	1/2023	1/2026
b) Kuluçka merkezi yönetim birimi				
Kiralanabilir ofis alanların tamamının doldurulması Kiralanabilir arazi alanların tamamının doldurulması Kuluçka firmalarına yönelik kümelenme faaliyetlerinin artırılması	Genel Müdür	Mersin Üniversitesi, Tarsus Üniversitesi, Sanayi ve Ticaret Odaları, MERSİN Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, MERSİN Büyükşehir Belediyesi	1/2023	1/2026
c) Teknoloji transfer ofisi yönetim birimi				

Modül 1: Farkındalık, Bilgilendirme ve Eğitim Hizmetleri Modül 2: Destek Programları Birimi Modül 3: Üniversite Sanayi İşbirliği Faaliyetleri Modül 4: Fikri Haklar Birimi Modül 5: Şirketleşme ve Girişimcilik Hizmetleri	Teknoloji Transfer Ofisi Sorumlusu	Mersin Üniversitesi, Tarsus Üniversitesi Sanayi ve Ticaret Odaları, MERSİN Büyükşehir Belediyesi	1/2023	1/2026
1.2 TGB'nin sürdürülebilirliği				
Açık bir uzun dönemli vizyon oluşturulması ve bu vizyona sıkı sıkıya bağlılık Agropark amacını ve onun getireceği faydaları açık ve pratik bir şekilde anlayan üst kademe yöneticilerinin devamlılığının sağlanması Gayrimenkul yönetiminden çok bir Ar-Ge arka planına ve güçlü liderlik niteliklerine sahip Agropark yöneticiliği mantalitesinin korunması MERSİN AGROPARK civarındaki bölge ile etkili ekonomik ve sosyal entegrasyonunun devamlılığının sağlanması Teknoloji transferine ve iş becerisi kazanılmasına destek olunması Agroparkı markalaştırmak ve Agropark kültürünü şekillendirmek bağlamında, araştırma kurumuna verilen yüksek değerin vurgulanması	Genel Müdür	Mersin Üniversitesi, Tarsus Üniversitesi, Ticaret ve Sanayi Odaları, Mersin BB, AKİB	1/2023	1/2026
2 Markalaşma ve tanıtım				
2.1 Konumlandırma ve markalaşma stratejisi				
Hedef kitlenin zihninde oluşması istenen konumlandırma fikrinin, kolay anlaşılır şekilde düzenlenmesi Bölgedeki diğer MERSİN AGROPARK' lardan sıyrılıp ilgililerin zihninde yer edinebilmek için tutarlı mesajların verilmesi Hedef kitlenin güvenebileceği noktalara odaklanması Tanıtım ve bilgilendirme toplantılarının yapılması Faaliyetlerin sonunda raporun hazırlanması Agropark web sayfasının daha kullanışlı hale getirilmesi Öğretim Elemanlarının temel yetkinliklerinin yer aldığı web tabanlı veri bankasının oluşturulması.	Genel Müdür	Mersin Üniversitesi, Tarsus Üniversitesi, Ticaret ve Sanayi Odaları, Mersin BB, AKİB	1/2023	1/2026
3 Fiziki yatırımların ve altyapı olanaklarının etkin kullanımı ve geliştirilmesi				
3.1 TGB'nin fiziki yatırımları, alanı ve çevresi				
-	Genel Müdür		1/2023	1/2026
3.2 Teknopark altyapı olanakları				
-	Genel Müdür		1/2023	1/2026
3.3 Ön kuluçka altyapı olanakları				

-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
3.4 Kuluçka altyapı olanakları			
-	Teknoloji Transfer Ofisi Sorumlusu	1/2023	1/2026
4 Hizmet, faaliyet ve programların güçlendirilmesi ve yeni hizmetlerin tasarlanması			
4.1 Teknopark firmaları hizmetleri, faaliyetleri ve programları			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
4.2 Ön kuluçka hizmetleri, faaliyetleri ve programları			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
4.3 Kuluçka hizmetleri, faaliyetleri ve programları			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
4.4 Teknoloji transfer hizmetleri			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
4.5 Erken aşama finansman destek hizmetleri			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
4.6 İşbirliği ağları ve sinerji oluşturma hizmetleri, faaliyetleri ve programları			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
4.7 Ar-Ge odaklı küme geliştirme hizmetleri, faaliyetleri ve programları			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
4.8 Uluslararasılaştırma hizmetleri, faaliyetleri ve programları			
-	Genel Müdür	1/2023	1/2026

4.9 Diğer hizmet, faaliyet ve programlar

-	Genel Müdür	1/2023	1/2026
---	----------------	--------	--------

5 Yerel/ Bölgesel Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin geliştirilmesinde TGB'nin rolü

5.1 Diğer TGB'lerle işbirliği ve ortaklık

-	Yönetim Kurulu	1/2023	1/2026
---	-------------------	--------	--------

5.2 Sermaye faktörlerinin ve akışların güçlendirilmesi

-	Yönetim Kurulu	1/2023	1/2026
---	-------------------	--------	--------

5.3 Dörtlü sarmalın gelişimi ve etkinliğinin artırılması

5.4 Yönetici şirket sosyal sorumluluk faaliyetleri

Ek 1: Finansal Göstergeler ve Eylem Planını Gerçekleştirmek İçin İhtiyaç Duyulan Toplam Bütçe Öngörüsü

Yönetici Şirket Gösterge Verileri	Mevcut Durum	Kısa Vadeli Hedefler	Orta Vadeli Hedefler
Kira Geliri	₺912.202,83	₺3.500.000,00	₺8.000.000,00
Hizmet, Faaliyet ve Program Geliri	₺0,00	₺200.000,00	₺500.000,00
Diğer Gelir	₺0,00	₺100.000,00	₺750.000,00
Toplam Gelir	₺912.202,83	₺3.900.000,00	₺9.250.000,00
İşletme Harcamaları	₺2.323.648,20	₺2.500.000,00	₺10.000.000,00
Yapılaşma Harcamaları	₺0,00	₺8.000.000,00	₺80.000.000,00
Diğer Harcamalar	₺48.777,32	₺1.500.000,00	₺3.500.000,00
Toplam Gider	₺2.372.425,52	₺12.000.000,00	₺93.500.000,00
Net Kar	₺2.854.979,17	₺7.900.000,00	₺84.250.000,00
Dönen Varlıklar	₺9.187.017,53	₺0,00	₺0,00
Duran Varlıklar	₺44.166.502,74	₺0,00	₺0,00
Aktifler Toplamı	₺53.353.520,27	₺0,00	₺0,00
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	₺2.475.542,85	₺0,00	₺0,00
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Öz sermaye	₺8.000.000,00	₺18.000.000,00	₺30.000.000,00
Pasifler Toplamı	₺53.353.520,27	₺0,00	₺0,00
Bakanlıktan temin edilmesi öngörülen yapılaşma finansmanı	₺16.679.145,38	₺0,00	₺0,00
Bakanlıktan temin edilmesi öngörülen kuluçka programı, TTO hizmetleri ve teknoloji işbirliği programı finansmanı	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Diğer kamu ve uluslararası fonlardan temin edilmesi öngörülen finansman	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Yapılaşma harcamalarında özel sektörden temin edilmesi öngörülen finansman	₺0,00	₺0,00	₺0,00

Ek 2: Risk Değerlendirme Çalışması

Riskin Tanımı	Olasılık (O)	Etki (E)	Puan (OxE)	Önlemler (Riski azaltmak için hangi önlemleri alıyoruz?)	B Planı (Risk yine gerçekleşirse ne yapmalıyız?)
1 Yönetimsel gelişme, kurumsallaşma ve sürdürülebilirlik					
1.1 Yönetim yönetim ve kurumsallaşma					
Firmaların diğer teknoparklara kayması	2	3	6	Yeni hizmetlerin sunulması	Diğer Teknoparklardan bölgeye talebi artırıcı faaliyetlerin tanınlanması
a) Ön kuluçka yönetim birimi					
Ön Kuluçkaya yapılan girişimci yetersizliği	4	3	12	Ön kuluçka için tanıtımların yapılması	Ön kuluçka merkezinin üniversitelerde irtibat noktalarının kurulması
b) Kuluçka merkezi yönetim birimi					
Kuluçka merkezine yapılan başvuruların azlığı	3	2	6	Firma ziyaretleri arttırılacaktır	STK toplantıları ile firmalara ulaşılacaktır
c) Teknoloji transfer ofisi yönetim birimi					
Kira gelirlerinin azalması	4	4	16	Yeni hizmetlerin sunulması	Genişleme alanları ile kiralanabilir alanların arttırılması
1.2 TGB'nin sürdürülebilirliği					
2 Markalaşma ve tanıtım					
2.1 Konumlandırma ve markalaşma stratejisi					
Mersin Agropark'ın farkındalığının ve avantajlarının yeterince aktarılamaması	4	4	16	Bilgilendirme toplantıları ile farkındalık arttırılmaya çalışılıyor.	Bilgilendirme toplantıları ile farkındalık çalışmaları daha da arttırılmalı
3 Fiziki yatırımların ve altyapı olanaklarının etkin kullanımı ve geliştirilmesi					
3.1 TGB'nin fiziki yatırımları, alanı ve çevresi					

Kiralanabilir ofislerin tamamının dolmaması	4	1	4	Daha nitelikli projelerin değerlendirilmesi sağlanıyor.	Yeni kiralanabilir ofis alanları planlanabilir
---	---	---	---	---	--

3.2 Teknopark altyapı olanakları

Altyapı hizmetlerinin yetersizliği	2	3	6	Altyapı çalışmalarının iyileştirilmesi	Firmaların ihtiyaç ve taleplerine uygun altyapı çalışmalarının gerçekleştirilmesi
------------------------------------	---	---	---	--	---

3.3 Ön kuluçka altyapı olanakları

Ön Kuluçka altyapı olanaklarının yetersizliği	2	2	4	Ön Kuluçka altyapı olanaklarının iyileştirilmesi	Ön Kuluçka girişimcilere yönelik altyapı çalışmalarının geliştirilmesi
---	---	---	---	--	--

3.4 Kuluçka altyapı olanakları

Kuluçka altyapı olanaklarının yetersizliği	3	3	9	Kuluçka altyapı olanaklarının iyileştirilmesi	Girişimci firmaların ihtiyaç ve taleplerine yönelik altyapı çalışmalarının geliştirilmesi
--	---	---	---	---	---

4 Hizmet, faaliyet ve programların güçlendirilmesi ve yeni hizmetlerin tasarlanması

4.1 Teknopark firmaları hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Firmaların diğer teknoparklara kayması	3	4	12	Firmalara uygun hizmetin sağlanması	TTO faaliyetlerinin artırılarak müşteri memnuniyetinin artırılması
--	---	---	----	-------------------------------------	--

4.2 Ön kuluçka hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Ön Kuluçka girişimcilerinin faaliyet göstermemesi	2	2	4	Ön kuluçka hizmetlerinin artırılması	Altyapı olanaklarının artırılması
---	---	---	---	--------------------------------------	-----------------------------------

4.3 Kuluçka hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Kuluçka firmalarının yetersizliği	3	4	12	Kuluçka firmalarına yönelik hizmetlerin iyileştirilmesi	Tanıtım/lansman faaliyetlerinin artırılması ve altyapı olanaklarının iyileştirilmesi
-----------------------------------	---	---	----	---	--

4.4 Teknoloji transfer hizmetleri

TTO faaliyetlerinin yetersizliği	2	3	6	Firma görüşmelerinin artırılması	Üniversite ve firmalara yönelik tanıtım/lansman çalışmalarının iyileştirilmesi
----------------------------------	---	---	---	----------------------------------	--

4.5 Erken aşama finansman destek hizmetleri

4.6 İşbirliği ağları ve sinerji oluşturma hizmetleri, faaliyetleri ve programları

Mevcut firmalar ile işbirliği ağının oluşturulmaması	3	3	9	Faaliyet gösteren firmalar ile tanışma toplantılarının gerçekleştirilmesi	Firmalara yönelik eğitim ve teknoloji transfer ofisi hizmetlerinin artırılması
--	---	---	---	---	--

4.7 Ar-Ge odaklı küme geliştirme hizmetleri, faaliyetleri ve programları

İlde faaliyet gösteren sanayicilerin Ar-Ge kültürüne sahip olmayışları	4	4	16	Bilgilendirme toplantıları ile farkındalık artırılmaya çalışılıyor	Bilgilendirme toplantıları ile farkındalık çalışmaları daha da artırılmalı, mevcut Ar-Ge proje çalışmaları tanıtılmalıdır
--	---	---	----	--	---

4.8 Uluslararasılaştırma hizmetleri, faaliyetleri ve programları

4.9 Diğer hizmet, faaliyet ve programlar

5 Yerel/ Bölgesel Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin geliştirilmesinde TGB'nin rolü

5.1 Diğer TGB'lerle işbirliği ve ortaklık

5.2 Sermaye faktörlerinin ve akışların güçlendirilmesi

5.3 Dörtlü sarmalın gelişimi ve etkinliğinin artırılması

5.4 Yönetici şirket sosyal sorumluluk faaliyetleri

